

ภาคผนวก-ฐานข้อมูล

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 3

การจัดการความรู้การท่องเที่ยวและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อส่งเสริม
รายได้อย่างยั่งยืนของจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร
ในเขตภาคกลาง

Knowledge Management of Tourism and Human Resource
Development for Sustainable Increasing in Chai Nat, Sing
Buri, Sa Kaeo, and Samut Sakon Provinces, in the Cental
Region of Thailand

โดย

รศ.ศิริชัย พงษ์วิชัย และคณะ

ธันวาคม 2556

รายงานฉบับสมบูรณ์

โครงการย่อยที่ 3

การจัดการความรู้การท่องเที่ยวและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อส่งเสริม
รายได้อย่างยั่งยืนของจังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร ใน
เขตภาคกลาง

Knowledge Management of Tourism and Human Resource
Development for Sustainable Increasing in Chai Nat, Sing Buri,
Sa Kaeo, and Samut Sakon Provinces, in the Cental Region of
Thailand

คณะผู้วิจัย

รศ. ศิริชัย พงษ์วิชัย
ผศ.บุญเย็น สายแสงทอง
วัชรายุทธ์ โสติดิทัต

สังกัด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย

ภาคผนวก

สารบัญ

	หน้า
ภาคผนวก	3-357
- ภาคผนวก 1 ฐานข้อมูลจังหวัดชัยนาท	3-358
- ภาคผนวก 2 ฐานข้อมูลจังหวัดสิงห์บุรี	3-448
- ภาคผนวก 3 ฐานข้อมูลจังหวัดสระแก้ว	3-531
- ภาคผนวก 4 ฐานข้อมูลจังหวัดสมุทรสาคร	3-587
- ภาคผนวก 5 สถานที่ที่ใช้ในการระดมสมอง	3-718
- ภาคผนวก 6 แผ่นพับตัวอย่าง	3-723

ภาคผนวก 1

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดชัยนาท

คำขวัญประจำจังหวัดชัยนาท

“หลวงพ่อคู่ขลุ่ยชา เขื่อนเจ้าพระยาลือชื่อ นามระบือสวนนก ส้มโอดกขาวแตงกวา”

ก. ประวัติความเป็นมา

ชัยนาท เป็นจังหวัดที่มีเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ติดต่อกันมายาวนาน หลายพื้นที่ในจังหวัดชัยนาท เราจะเห็นแหล่งชุมชนโบราณก่อนประวัติศาสตร์ และชุมชนนั้นๆได้พัฒนาตัวเองโดยกระจายอยู่ตามแถบแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน และแม่น้ำน้อย ชุมชนในจังหวัดชัยนาทแต่เดิมมีความเจริญมั่นคงเป็นปึกแผ่นแต่ก็เสื่อมลงตามปัจจัยแวดล้อมต่างๆ อย่างไรก็ตามก็ยังรักษาเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นจนถึงปัจจุบันนี้ คำว่าชัยนาทนั้นหมายความว่า ชัยชนะที่มีเสียงบันลือ ชัยนาทเป็นเมืองโบราณเมืองหนึ่ง ตัวเมืองของจังหวัด เดิมอยู่บริเวณฝั่งขวาแม่น้ำเจ้าพระยาที่ปากคลองแพรกศรีราชา ได้ปากน้ำเก่า คาดว่า ได้สร้างขึ้นสมัยพญาเลอไท ระหว่าง พ.ศ. 1860-1879 เมืองนี้จึงชื่อว่า เมืองแพรก หรือเมืองสรรค์ เป็นเมืองหน้าด่านทางใต้ ครั้นกรุงสุโขทัยเสื่อมอำนาจลง เมืองแพรกจึงได้กลายเป็นเมืองหน้าด่านทางตอนเหนือของกรุงศรีอยุธยา ต่อมาได้เกิดชุมชนใหม่ที่อยู่ไม่ไกลจากเมืองสรรค์ มีเจ้าสามพระยาเป็นผู้ครองเมือง และได้ขึ้นครองกรุงศรีอยุธยา ทรงพระนามว่า สมเด็จพระบรมราชาธิราชที่ 2 ส่วนเมืองที่เกิดขึ้นใหม่นี้เป็นเมืองใหญ่ มีชื่อว่า ชัยนาท ในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 ได้ย้ายตัวเมืองจากบริเวณแหลมยาง มาตั้งตรง ฝั่งซ้ายแม่น้ำเจ้าพระยา สำหรับเมืองสรรค์นั้นสภาพการณดูเสื่อมลงเรื่อยๆ อาจเนื่องจากผู้คนอพยพมาอยู่ที่ชัยนาท เป็นส่วนใหญ่ ในที่สุดก็กลายเป็นเพียงอำเภอหนึ่งของชัยนาทไป ชัยนาทเป็นเมืองยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ในอดีตเคยใช้เป็นที่ตั้งทัพรบศึกพม่าหลายครั้ง และมีชัยชนะทุกครั้ง จึงเป็นที่มาของชื่อ เมืองชัยนาท ปัจจุบันชัยนาทมีชื่อเสียงด้านการเกษตร สินค้าหัตถกรรม การจักสาน การปั้น การทอ การทำเครื่องเบญจรงค์ฝีมือประณีตรูปแบบทันสมัย และได้ส่งไปจำหน่ายทั้งในประเทศและต่างประเทศ

ข. ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ข.1 ขนาดและพื้นที่

จังหวัดชัยนาทมีพื้นที่ประมาณ 2,469.746 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,543,591 ไร่ หรือเท่ากับร้อยละ 15.5 ของพื้นที่ภาคกลางตอนบน

ข.2 ประชากรและเขตการปกครอง

ประชากรของจังหวัดชัยนาทมีจำนวน 350,593 คน (ปี พ.ศ. 2554) แยกเป็นชาย 171,930 คน เป็นหญิง 178,663 คน เฉลี่ย 142 คน/ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ 2 กิ่งอำเภอ 53 ตำบล 503 หมู่บ้าน ได้แก่ อำเภอ และกิ่งอำเภอ ดังนี้ อำเภอเมืองชัยนาท อำเภอมโนรมย์ อำเภอสรรพยา อำเภอสรรคบุรี อำเภอวัดสิงห์ อำเภอหันคา กิ่งอำเภอหนองมะโมง กิ่งอำเภอเนินขาม

ตารางที่ 1 จำนวนอำเภอ ตำบล หมู่บ้าน เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดชัยนาท

ลำดับที่	อำเภอ	ปี 2554				
		พื้นที่	ตำบล	หมู่บ้าน	เทศบาล	อบต.
		(ตร.กม.)				
1	อ.เมืองชัยนาท	255.377	8	82	6	3
2	อ.มโนรมย์	225.644	7	40	3	5
3	อ.วัดสิงห์	315.318	6	47	3	4
4	อ.สรรพยา	228.277	7	55	8	1
5	อ.สรรคบุรี	354.796	8	92	8	1
6	อ.หันคา	529.334	8	100	6	4
7	อ.หนองมะโมง	291	4	41	2	2
8	อ. เนินขาม	270	3	48	1	2
รวมทั้งจังหวัด		2,469.75	51	505	37	22

ที่มา ที่ทำการปกครองชัยนาท (ข้อมูล ตุลาคม 2554)

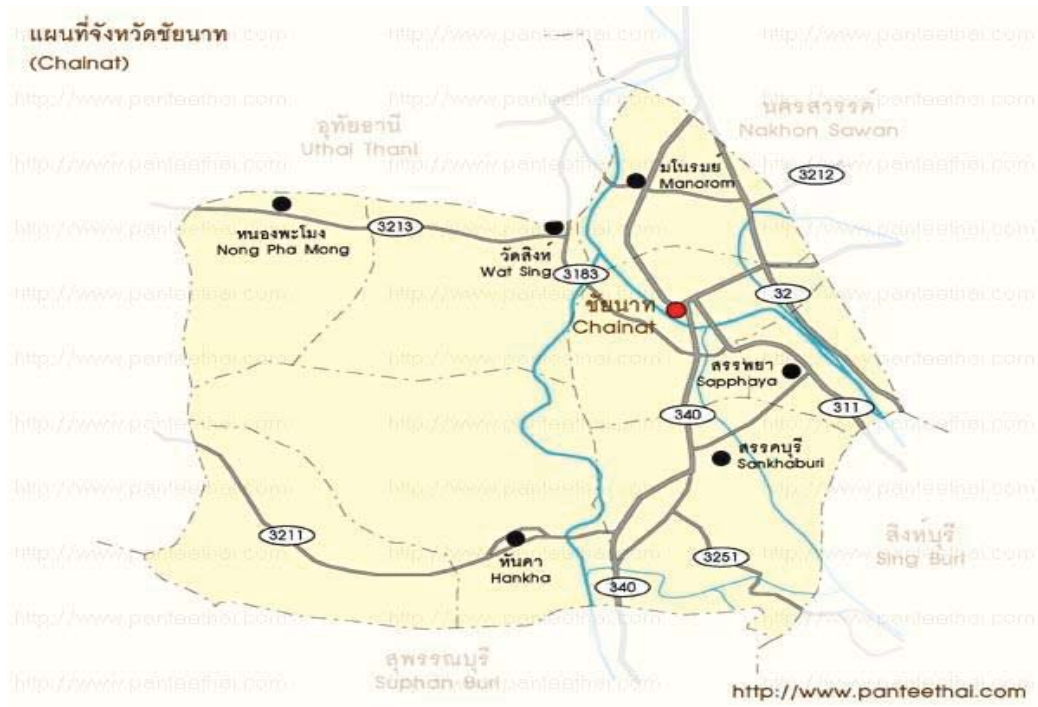
ข.3 ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดชัยนาทเป็นจังหวัดหนึ่งของภาคกลางตอนบนอยู่บริเวณริมฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา จัดได้ว่าเป็นตอนเหนือสุดของภาคกลางบนเส้นรุ้งที่ 15 องศาเหนือเส้นแวงที่ 100 องศาตะวันออกและสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลาง 16,854 เมตร จังหวัดอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ 195 กิโลเมตร ชัยนาท มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดดังต่อไปนี้

- **ทิศเหนือ** ติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานี และนครสวรรค์
- **ทิศใต้** ติดต่อกับจังหวัดสิงห์บุรี และสุพรรณบุรี
- **ทิศตะวันออก** ติดต่อกับจังหวัดนครสวรรค์ และสิงห์บุรี
- **ทิศตะวันตก** ติดต่อกับจังหวัดอุทัยธานีและสุพรรณบุรี

ข.4 แผนที่จังหวัด และแผนที่การท่องเที่ยว

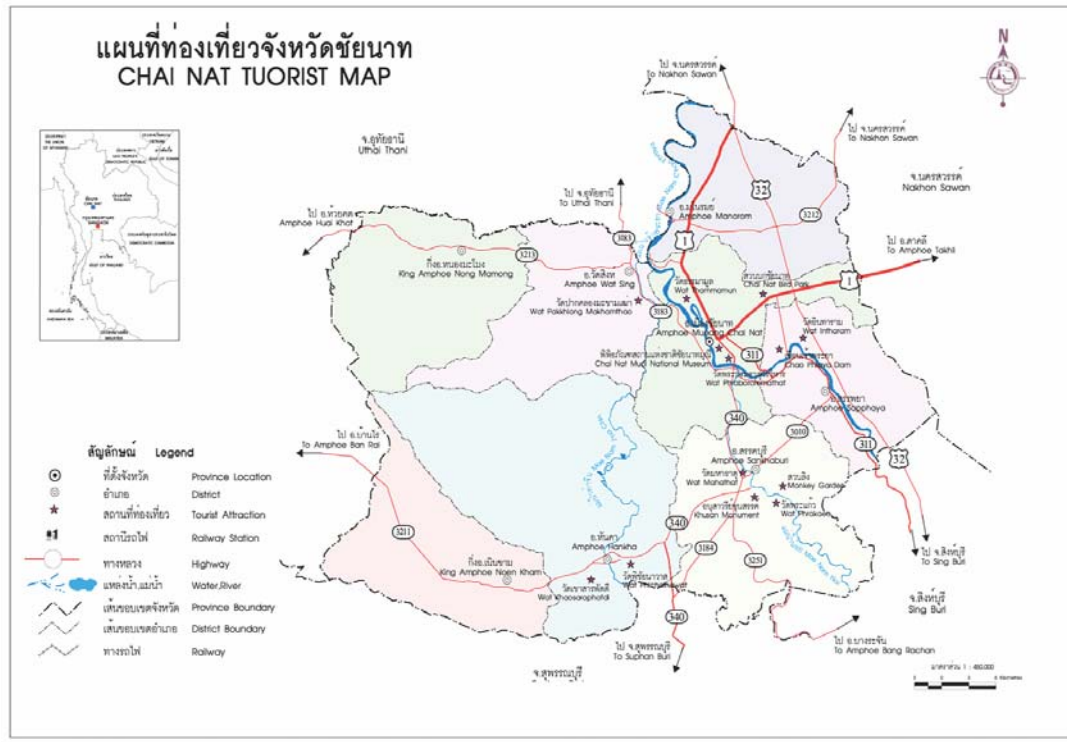
(1) แผนที่จังหวัด

ภาพที่ 001 แผนที่จังหวัดชัยนาท

ที่มา <http://www.panteethai.com>

(2) แผนที่ท่องเที่ยว

ภาพที่ 002 แผนที่ท่องเที่ยวจังหวัดชัยนาท

ที่มา Chinat.map, <http://www.poosook.com/chainat.html>

ข.5 ลักษณะภูมิประเทศ

จังหวัดชัยนาทมีลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นพื้นที่ราบลุ่ม มีลักษณะเป็นที่ราบ จนถึงพื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดมีแม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำน้อยไหลผ่านพื้นที่หลายพื้นที่ทั่วทุกอำเภอ ได้แก่

- แม่น้ำเจ้าพระยา ไหลผ่านอำเภอมโนรมย์ วัดสิงห์ เมืองชัยนาทและสรรพยา
- แม่น้ำท่าจีน ไหลผ่านอำเภอวัดสิงห์ และหันคา
- แม่น้ำน้อย ไหลผ่านอำเภอเมืองชัยนาทและอำเภอสรรคบุรี
- คลองชลประทาน ซึ่งมีหลายสายไหลผ่านพื้นที่ต่าง ๆ เช่น คลองอนุศาสนนันท์ คลองมหาราช คลองพลเทพ ล้วนเป็นแหล่งน้ำที่สำคัญสำหรับเกษตรกรรมของจังหวัดทั้งสิ้น

นอกจากลักษณะภูมิประเทศเป็นพื้นที่ราบแล้ว ยังมีเนินเขาเล็ก ๆ มีขนาดกว้าง ประมาณ 1- 3 กิโลเมตร กระจายอยู่ทั่วไป ได้แก่ เขาธรรมามูล เขาพลอง เขาสรรพยา เขาระดี่ เขารัก เขา

ดิน เขาหลัก เขาไก่ห้อย เขาสารพัดดี เขาราวเทียน เขาขยาย เขาใหญ่ เขาแก้ว เขาพนม
เกิน และเขาน้อย ฯลฯ

ข.6 สภาพภูมิอากาศ

จังหวัดชัยนาท อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมที่พัดผ่านประจำฤดู ทำให้แบ่งฤดูกาลออก
ได้ 3 ฤดู คือ

1) **ฤดูหนาว** เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุม
ตะวันออกเฉียงเหนือ บริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นจากประเทศจีนที่มีคุณสมบัติเย็นและ
แห้งจะแผ่ลงมาปกคลุมประเทศไทยในแต่เพราะจังหวัดชัยนาทอยู่ในภาคกลางอิทธิพลของบริเวณความกด
อากาศสูงจากประเทศจีนที่แผ่ลงมาปกคลุมในช่วงฤดูหนาวจะซีกว่าภาคเหนือและภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ ทำให้มีอากาศหนาวเย็นซีกว่าสองภาคดังกล่าวโดยเริ่มมีอากาศหนาวเย็นประมาณ
กลางเดือนพฤศจิกายนเป็นต้นไป ซึ่งอากาศหนาวที่สุดจะอยู่ระหว่างเดือนธันวาคม และ มกราคม

2) **ฤดูร้อน** เริ่มตอนมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือสิ้นสุดลงคือประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึง
กลางเดือนพฤษภาคมซึ่งเป็นช่วงว่างจากลมมรสุม ลมที่พัดปกคลุมจะเปลี่ยนเป็นลมใต้หรือลมตะวันออกเฉียงใต้
และมีหย่อมความกดอากาศต่ำเนื่องจากความร้อนปกคลุมประเทศไทยตอนบนทำให้มีอากาศร้อน
อบอ้าวทั่วไป โดยมีอากาศร้อนจัดในเดือนเมษายน

3) **ฤดูฝน** เริ่มกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม เป็นช่วงที่มรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปก
คลุมประเทศไทย ทำให้ร่องความกดอากาศต่ำหรือร่องฝนที่พัดผ่านบริเวณภาคใต้ของประเทศไทยจะ
เลื่อนขึ้นมาพัดผ่านบริเวณภาคกลางและภาคเหนือเป็นลำดับในระยะนี้ทำให้มีฝนตกชุกขึ้นตั้งแต่
กลางเดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป เดือนกันยายน เป็นเดือนที่มีฝนตกชุกมากที่สุดในรอบปีและเป็นช่วงที่มี
ความชื้นสูง

ที่มา สำนักงานจังหวัดชัยนาท

ระยะทางจากอำเภอเมืองชัยนาทไปยังอำเภอต่างๆ

อำเภอมโนรมย์ 14 กิโลเมตร	อำเภอสรรพยา 21 กิโลเมตร
อำเภอวัดสิงห์ 22 กิโลเมตร	อำเภอสรรคบุรี 27 กิโลเมตร
อำเภอหันคา 35 กิโลเมตร	อำเภอหนองมะโมง 42 กิโลเมตร
อำเภอหนองมะโมง 42 กิโลเมตร	อำเภอเนินขาม 48 กิโลเมตร

จังหวัดชัยนาทมีประวัติตลอดจนความเป็นมาอันยาวนานไม่ว่าจะเป็นด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมนิยม ประเพณี และวัฒนธรรมซึ่งได้ให้คนรุ่นหลังได้ศึกษาเรียนรู้ มีภูมิปัญญาท้องถิ่นมากมาย องค์ความรู้ในด้านต่างๆ เช่น องค์ความรู้ในด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ศิลปวิทยาการ วิถีชีวิตชุมชน การผลิตสินค้าพื้นบ้านจากภูมิปัญญาชาวบ้าน (OTOP) นอกจากนี้ชัยนาทยังเป็นจังหวัดที่มีสถานที่ท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่งดงาม มีกิจกรรมนันทนาการให้ร่วมอย่างสนุกสนานในเทศกาลต่างๆ อีกทั้งมีอาหารและที่พักในการมาท่องเที่ยวให้เลือกอย่างครบสมบูรณ์ ในที่นี้ขอกล่าวถึงแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดโดยจำแนกออกเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทที่เป็น องค์ความรู้ นันทนาการ ธรรมชาติ อาหาร และที่พักพอสังเขป

ค. ศักยภาพของจังหวัด

จังหวัดชัยนาท มีศักยภาพผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวในภาพรวมอยู่ในระดับ ปานกลาง ตามเกณฑ์การประเมินของงานวิจัยชิ้นนี้ โดยมีรายละเอียดแยกตามแต่ละประเด็น ดังนี้

ค.1 ศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวอยู่ในระดับ ปานกลาง

- มีคะแนนศักยภาพสูงที่สุดในมิติด้านสังคม/วัฒนธรรม
- (เมื่อเปรียบเทียบระหว่างมิติด้านเศรษฐกิจ สังคม/วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อม)
- แหล่งท่องเที่ยวที่โดดเด่นที่สุดคือ แหล่งท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ
- (เมื่อเปรียบเทียบระหว่างแหล่งท่องเที่ยวด้านธรรมชาติ องค์ความรู้ และนันทนาการ)
- แหล่งท่องเที่ยวด้านธรรมชาติที่มีศักยภาพสูงที่สุดคือ สวนนกชัยนาท
- แหล่งท่องเที่ยวด้านองค์ความรู้ที่มีศักยภาพสูงที่สุดคือ วัดปากคลองมะขามเฒ่า
- แหล่งท่องเที่ยวด้านนันทนาการที่มีศักยภาพสูงที่สุดคือ งานหุ่นฟางนก
- โดยรวมแล้วแหล่งท่องเที่ยวสองอันดับที่มีศักยภาพสูงที่สุดได้แก่ 1) สวนนกชัยนาทซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมงานหุ่นฟางนก และ 2) วัดปากคลองมะขามเฒ่า ซึ่งสามารถเชื่อมโยงกับกิจกรรมงานแสงสีเสียงหลวงปู่ศุข

ค. 2 ศักยภาพด้านที่พักอยู่ในระดับ ปานกลาง

- ที่พักที่ถูกประเมินให้มีศักยภาพสูงที่สุดสองอันดับแรกคือ สุวรรณการ์เดนทรีรีสอร์ทและโรงแรมชัยนาทรานี

ค. 3 ศักยภาพด้านอาหารอยู่ในระดับ ปานกลาง

- ร้านอาหารที่ถูกประเมินให้มีศักยภาพสูงที่สุดสองอันดับแรกคือ ร้านผัดไทยต้นตะขบ และร้านลาบเป็ดชัยนาท
- อาหารภายในจังหวัดที่ถูกประเมินให้มีศักยภาพสูงที่สุดสองอันดับแรกคือ ส้มโอขาวแตงกวา และน้ำตาลปี๊กห้วยกรด

ง. แหล่งท่องเที่ยวจำแนกตามผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว

ง.1 องค์ความรู้

- วัดปากคลองมะขามเฒ่า

ภาพที่ 003 หลวงปู่ศุข

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

ภาพที่ 004 ประชาชนร่วมทำบุญที่วัด

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

ภาพที่ 005 ภาพเขียนฝาผนังพระหัตถ์ของสมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์

ที่มา : เว็บไซต์ธรรมะไทย

วัดปากคลองมะขามเฒ่า อยู่หมู่ 1 ตำบลมะขามเฒ่าอยู่บริเวณแม่น้ำท่าจีนแยกจากแม่น้ำเจ้าพระยา กล่าวกันว่าเรียก “วัดปากคลองมะขามเฒ่า” เนื่องจากเดิมมีต้นมะขามเก่าแก่อยู่ต้นหนึ่ง ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าวัด เป็นวัดเก่าแก่มิมีทิวทัศน์ที่สวยงามมาก วัดปากคลองนี้มีชื่อเสียงด้านพระเครื่อง โดยหลวงปู่ศุขแห่งวัดปากคลองมะขามเฒ่าได้สร้างพระเครื่อง ที่เรียกว่า “หลวงปู่ศุขวัดปากคลองมะขามเฒ่า” ประชาชนนิยมเข้าไปเพื่อสักการะบูชา

วัดนี้มีความสำคัญมากที่ว่า เป็นวัดที่เคยมีพระเกจิอาจารย์ชื่อดัง เป็นเจ้าอาวาสอยู่ คือ "พระครูวิมลคุณากร (ศุข)" หรือรู้จักในนาม "หลวงปู่ศุข" กล่าวกันว่าท่านเป็นพระเกจิอาจารย์ชื่อดัง ความเชื่อและวิธีการบูชาชาวชัยนาทและชาวไทยทั่วทุกสารทิศที่ศรัทธาในหลวงปู่ศุข เชื่อกันว่าบารมีของท่านจะช่วยดลบันดาลให้ผู้ที่มากราบไหว้ขอพรความสุขสมความปรารถนา มีสิริมงคลต่อชีวิตและแคล้วคลาดจากภัยอันตรายทั้งปวง ทั้งยังเชื่อในการบูชาเครื่องรางของขลังของหลวงปู่ศุข ว่าให้คุณทั้งในด้านโชคลาภ เมตตามหานิยม และแคล้วคลาดอยู่ยงคงกระพัน ทั้งหลวงปู่เป็นอาจารย์ของเสด็จใน "กรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์" พระราชโอรสในรัชกาลที่ 5 บิดาแห่งกองทัพเรือ สิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งอีกหนึ่งอย่างของวัดนี้ คือ ภาพเขียนฝีพระหัตถ์ของสมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ อยู่ในพระอุโบสถติดตามผนังเป็นภาพพุทธประวัติ แต่กล่าวกันว่าพระองค์มิได้วาดเขียนเองทั้งหมด มีข้าราชการบริพารของพระองค์ร่วมเขียนด้วย และทั้งหมดเขียนด้วยอักษรขอมส่วนด้านใต้ภาพเขียน ก็จะบอกเวลาที่เขียนไว้ คือปี พ.ศ. 2433 ปัจจุบันนี้วัดปากคลองมะขามเฒ่า ได้รับการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณโดยรอบและในอุโบสถวัดจนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวอีกแห่ง ที่นักท่องเที่ยวมากันอย่างต่อเนื่องไม่ขาดสาย

การเดินทาง วัดปากคลองมะขามเฒ่า อยู่ห่างจากตัวเมืองชัยนาทประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ไปทางอำเภอวัดสิงห์ ตามทางหลวงหมายเลข ๓๑๘๓ กิโลเมตรที่ ๓๖ – ๓๗ หรือใช้เส้นทางหมายเลข ๑ ไปทางอำเภอมโนรมย์ แยกซ้าย กิโลเมตร ๒๘๘ – ๒๘๙ข้ามสะพานธรรมจักร ระยะทางจากตัวเมืองประมาณ ๑๗ กิโลเมตร

- วัดธรรมามูลวรวิหาร

ภาพที่ 006 วัดธรรมามูลวรวิหาร

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

ภาพที่ 007 หลวงพ่อธรรมจักร

ที่มา : <http://www.motionthailand.com>

ภาพที่ 008 เสดาทรายแดง

ที่มา : <http://www.siamfreestyle.com>

ภาพที่ 009 รอยพระพุทธรูป

ที่มา : <http://www.siamfreestyle.com>

วัดธรรมามูลวรวิหาร เป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคู่เมืองชัยนาทมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นพระอารามหลวงตั้งอยู่บนไหล่เขาธรรมามูล ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา ตำบลธรรมามูล ห่างจากอำเภอเมืองไปทางทิศเหนือประมาณ 8 กิโลเมตร ตามเส้นทางหลวงหมายเลข 1 กิโลเมตรที่ 288-289 เข้าทางโรงเรียนธรรมมานุกูล สันนิษฐานว่าพระมหาธรรมราชาธิบดีแห่งราชวงศ์สุโขทัยทรงสร้างวัดนี้ขึ้นในปี พ.ศ.๒๑๒๐ และได้มีการบูรณะปฏิสังขรณ์ในสมัยกรุงศรีอยุธยา ที่น่าสนใจคือ วัดธรรมามูลวรวิหารมี**ใบเสมา**เป็นเสมาคู่สลักด้วยศิลาทรายสีแดง มีลายกนกประกอบ เข้าใจว่าสลักขึ้นในปลายสมัยอยุธยาราวพุทธศตวรรษที่ 22-23 ตั้งรายรอบพระอุโบสถ ในสมัยกรุงศรีอยุธยารัชสมัยของพระเจ้าปราสาททองนิยมสร้างวัดคู่ด้วยศิลาทรายแดงและเนื่องจากเป็นเสมาคู่ซึ่งถือว่าเป็นวัดที่กษัตริย์สร้างจึงมีผลต่อความเป็นศูนย์รวมจิตใจของ

ประชาชนโดยทั่วไป นอกจากนี้ที่วัดธรรมามูลวรวิหารยังมีรอยพระพุทธรบาท ประดิษฐาน ณ พระวิหาร ด้านในของวัด สร้างด้วยศิลา มีลวดลายสลักเป็นรูปกลมตามวงจักรซึ่งสันนิษฐานว่าสร้างขึ้นมาตั้งแต่สมัย สุโขทัย

กล่าวกันว่าน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาหน้าวัดธรรมามูลถือเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ นำไปใช้พระราชพิธีถือน้ำพระพิพัฒน์สัตยา น้ำตกที่หน้าวัดธรรมามูลวรวิหาร ใช้ทำเป็นน้ำอภิเษกจากจังหวัดชัยนาทซึ่งน้ำอภิเษกจากจังหวัดชัยนาทมีอยู่ 2 แห่ง คือ น้ำตกที่หน้าวัดพระบรมธาตุ และน้ำตกที่หน้าวัดธรรมามูล

ภายในวิหารของวัด เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูป ทองสำริด คือ **หลวงพ่อธรรมจักร** (Luangpoa Thammachak) ถือเป็นพระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองชัยนาท **ป็นพระพุทธรูปที่มีคนนับถือเลื่อมใสศรัทธามาก** ปัจจุบันใช้ปูนหุ้มไว้ทั้งองค์สมัยกรุงศรีอยุธยา มีการบูรณะวัด เป็นพระพุทธรูปปางห้ามญาติประทับบนฐานรูปดอกบัว เป็นศิลปะประยุกต์สมัยเชียงแสนตอนปลายถึงสุโขทัยตอนต้น ผสมกับสมัยอยุธยา พระหัตถ์ขวายกขึ้นเสมอพระอุระ หันพระพักตร์ไปทางทิศเหนือ สูงประมาณ 50 เมตร กลางฝ่าพระหัตถ์มีรอย "ธรรมจักร ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 2 นิ้ว" ซึ่งเป็นที่มาของชื่อพระพุทธรูป รูปพระธรรมจักรที่ปรากฏอยู่กลางฝ่าพระหัตถ์เบื้องขวา ซึ่งเข้าใจว่าเป็นความคิดของช่างสมัยนั้นที่ตั้งใจสร้างพระพุทธรูปองค์นี้ให้มีเครื่องหมายแห่งมหาปฐักษณะ (เป็นลักษณะมหาบุรุษ 32 ประการ ตามคติอินเดีย เช่น ในฝ่าเท้ามีจักรลักษณะ มีลายตาข่ายในฝ่ามือฝ่าเท้า ข้อเท้าเหมือนสังข์ที่ตั้งขึ้น คางเหมือนคางราชสีห์ เป็นต้น) และสิ่งที่น่าสนใจอีกอย่างหนึ่ง คือ **ใบเสมา** เป็นศิลาทรายสีแดงตั้งรายรอบพระอุโบสถ สลักลวดลายแบบสมัยอยุธยา

ทุกปีจะมีงานนมัสการหลวงพ่อธรรมจักรเป็นประจำปีละ 2 ครั้ง คือ วันขึ้น 4-8 ค่ำเดือน 6 และแรม 4-8 ค่ำ เดือน 11 รวมครั้งละ 5 วัน 5 คืน โดยจะมีการจัดงานปิดทองหลวงพ่ และในวันแรม 1 ค่ำ เดือน 11 ก็จะมีประเพณีตักบาตรเทโววัดธรรมามูลวรวิหาร แก่บรรดาพุทธศาสนิกชนอีกด้วย

การเดินทาง นมัสการองค์หลวงพ่อธรรมจักร วัดธรรมามูลวรวิหาร สามารถใช้เส้นทางตามถนนพหลโยธินสายเก่า ชัยนาท-นครสวรรค์ เลี้ยวแยกแขวงทางทางชัยนาท ประมาณ 8 กิโลเมตร จะแลเห็น

เขารธรรมามูลอยู่ทางซ้ายมือ มีป้ายชื่อวัดแสดงอยู่ ให้เลี้ยวซ้ายไปตามถนนข้ามเขาอีกประมาณ 1.5 กิโลเมตร

- วัดพระธาตุ

ภาพที่ 010 วัดพระธาตุ

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

ภาพที่ 011 พระปรารค์กลีบมะเฟืองประดับรูปเทพพนม

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

ภาพที่ 012 วิหารเก่า

ที่มา : หอมรดกไทย สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม

ภาพที่ 013 หลวงพ่อหมอหรือหลวงพ่อกหลักเมือง

วัดมหาธาตุ ตำบลแพรศรีราชา อำเภอศรีนครบุรี จ.ชัยนาท อยู่หมู่ที่ 8 ริมฝั่งแม่น้ำน้อย เทศบาลตำบลแพรศรีราชา อำเภอศรีนครบุรี ถนนหน้าพระลาน เดิมชื่อว่าวัดพระธาตุ หรือวัดหัวเมือง เป็นวัดเก่าแก่โบราณคู่เมืองแพรหรือเมืองสรรค์ กรมศิลปากร ได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2478 มีพระอุโบสถ แบ่งออกเป็น 7 ห้อง มีพระไลด้านหน้า และด้านหลัง มีพระพุทธรูปนั่ง 2 องค์

ก่อด้วยอิฐถือปูน ประดิษฐานอยู่ในพระอุโบสถ หลังคาแบบซ้อน 2 ชั้น โบราณสถานที่น่าสนใจและมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ของวัดมหาธาตุ ได้แก่

- พระปรางค์กลีบบะเพือง (พุ่มเพือง) พระปรางค์สร้างด้วยอิฐปูน 3 องค์ สูงประมาณ 20 เมตร อยู่ด้านซ้ายของพระวิหาร องค์พระธาตุมีลักษณะคล้ายกลีบบะเพือง ตั้งอยู่บนฐานสี่เหลี่ยม (ฐานเขียง) ภายในซุ้มประดิษฐานพระพุทธรูปปูนปั้น ลักษณะเป็นพระพุทธรูปแบบศิลปะอยุธยา ยอดพระปรางค์ส่วนบนมีภาพสลักเป็นภาพเทพพนม ได้รับการบูรณะจากกรมศิลปากรเมื่อ พ.ศ.2526 เป็นศิลปะสมัยลพบุรี
- วิหารเก่าวัดมหาธาตุ วิหารเก่ามีสภาพที่ชำรุดไม่มีหลังคา มีแต่เสาด้านหน้าเป็นรูปแปดเหลี่ยมแบบเสาวิหารในสมัยอยุธยา นอกจากนี้ยังมีบัวหัวเสาเป็นบัวกลม มีทางขึ้นด้านหน้าทางเดียว ด้านหลังพระวิหารมีทางเดินเชื่อมกับระเบียงคดออกไปสู่ลานพระธาตุได้ มีพระพุทธรูปปูนปั้นเป็นพระประธาน 1 องค์เป็นลักษณะช่างสกุลเมืองสุพรรณ
- หลวงพ่อหมอ หรือหลวงพ่อหลักเมือง เป็นพระพุทธรูปศิลา อยู่ในวิหารเล็ก (ติดกับวิหารเก่า) เป็นที่เคารพสักการะแก่ประชาชนชาวสุพรรณบุรีมาก ถือว่ามีความศักดิ์สิทธิ์

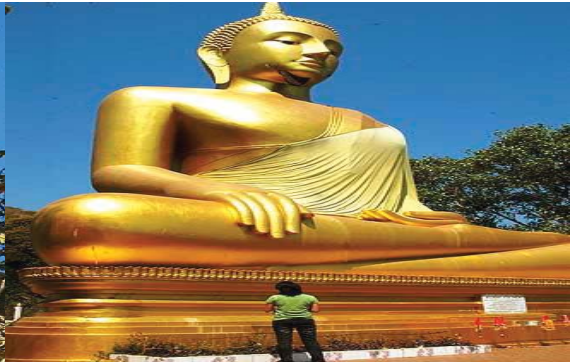
การเดินทาง อยู่ห่างจากตัวเมืองชัยนาทประมาณ ๒๐ กิโลเมตร จากอำเภอเมืองชัยนาท ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ ถึงทางแยกเข้าอำเภอสรรคบุรี จากที่ว่าการอำเภอสรรคบุรี บริเวณหอนาฬิกา เลี้ยวซ้ายไปประมาณ ๕๐๐ เมตร

- วัดปฐมเทศนาอรัญวาสี

ภาพที่ 014 เจดีย์วัดเขาพลอง

ที่มา : ผู้จัดการออนไลน์

ภาพที่ 015 พระพุทธอริยัมโม

ที่มา : [http:// m.touronthai.com](http://m.touronthai.com)

วัดปฐมเทศนาอรัญวาสี (วัดเขาพลอง) ตำบลท่าพระ อ.เมือง จ.ชัยนาท ด้านบนของวัดนั้นมีเจดีย์สี่ทองอร่าม ส่วนด้านในเป็นที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บริเวณนี้สามารถมองเห็นความสวยงามของเมืองชัยนาทได้แบบ 360 องศา ที่บริเวณเชิงเขาเป็นที่ตั้งของสวนนกชัยนาท และเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธอริยัมโม ซึ่งเป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยขนาดใหญ่ มีความสูง 8 วา 3 ศอก 1 นิ้ว รวมฐานสูง 9 วา 3 ศอก 6 นิ้ว หน้าตักกว้าง 6 วา 1 ศอก 8 นิ้ว ศิลปะแบบสุโขทัย

การเดินทาง อยู่ห่างจากตัวเมืองไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ตามเส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1(ถนนพหลโยธิน) ประมาณ 3 กิโลเมตร (ทางเดียวกับสวนนกชัยนาท)

- วัดพระแก้ว

ภาพที่ 016 วัดพระแก้ว

ที่มา : <http://www.unseentravel.com>

ภาพที่ 017 หลวงพ่อฉาย

ที่มา : กระทรวงวัฒนธรรม

ภาพที่ 018 ราชินีแห่งเจดีย์ในเอเชียอาคเนย์

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>, manager.co.th

วัดพระแก้ว อยู่ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี ห่างจากตัวเมืองชัยนาทประมาณ 23 กิโลเมตร เป็นวัดที่สร้างสมัยเดียวกับวัดมหาธาตุ ตั้งแต่ปี พ. ศ. 1900 เดิมวัดพระแก้วใช้ชื่อว่าวัดป่าแก้ว ใช้เป็นที่ปฏิบัติธรรมของคณะสงฆ์ กล่าวกันว่ามีคนพบพระพุทธรูปองค์เล็กเท่าปลายนิ้วจากในเจดีย์ สร้างจากแก้วมีหลายสีส่องประกายสวยงามเมื่อต้องแสงไฟ จึงเรียกกันว่าวัดพระแก้ว กรมศิลปากรได้ประกาศขึ้นทะเบียนโบราณสถานเมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2478 ภายในวัด มีเจดีย์เก่าแก่ที่เป็นศิลปะละโว้ ทรงสูง ผสมกับทวารวดีตอนปลาย ฐานเรือนธาตุแบบลดทอนไม้ ซึ่งเป็นศิลปะสมัยสุโขทัย และศรีวิชัยมี

ความสวยงามแปลกตา นอกจากนี้ยังมีพระพุทธรูปปั้นแบบนูนสูงประดับทั้งสี่ด้าน สันนิษฐานว่าสร้างราวพุทธศตวรรษที่ 18-19 มีอายุประมาณ 600-700 ปี

ลักษณะการก่อสร้างคนสมัยก่อนได้แฝงคติธรรมไว้กับการก่อสร้างวัดไว้ด้วย เช่นฐาน เป็นฐานสี่เหลี่ยมหมายถึงพระพุทธรูปสี่องค์เป็นฐาน มีเป้าหมายสูงสุดคือพระนิพาน แทนด้วยยอดเจดีย์ มีฐานสูงแปดเหลี่ยมหมายถึงอริยมรรคมีองค์แปด ปล้องไฉน 12 ปล้องหมายถึงปัจจุสมุทพบาท สิ่งนี้อาศัยกันเกิดเหมือนลูกโซ่ ความสูง 37 เมตร คือโพธิปักขิยธรรม ธรรมเป็นเครื่องตรัสรู้ 37 ประการ อันประกอบด้วย สติ ปัญญา 4 สัมมปธาน 4 อิทธิบาท 4 อินทรีย์ 85 พละ 5 โพชฌงค์ 7 และอริยมรรคมีองค์ 8 พระสฤป เจดีย์องค์เดิมจะมีเจดีย์บริวารรายล้อมอยู่รอบข้างหลายสิบองค์อีกทั้งมีองค์เจดีย์สี่เหลี่ยมที่มีความงดงาม จนมีผู้กล่าวว่า เป็นราชินีแห่งเจดีย์ในเอเชียอาคเนย์

ด้านหน้าเจดีย์มีวิหารหลวงพ่อดาย ด้านหลังองค์หลวงพ่อดายมี "ทับหลัง" แกะสลักติดอยู่ เป็นภาพจำหลักบนศิลาทรายเป็นรูปพระอิศวรทรงช้างเอราวัณอยู่ในซุ้มเรือนแก้วเป็นศิลปะขอมมีอายุกว่าพันปี เดิมเจ้าอาวาสวัดพระแก้ว กล่าวว่าพบหลวงพ่อดาย ในสภาพชำรุดหักเป็นสามท่อนอยู่ในป่าแฝก จึงจัดทำฐานไว้ชั่วคราว กระทั่งพ.ศ. 2498 จึงได้บูรณะซ่อมแซมให้สมบูรณ์ดังเช่นในปัจจุบันและประดิษฐานอยู่ในวิหารหน้าเจดีย์วัดพระแก้ว เป็นที่เคารพสักการะของประชาชน

การเดินทาง ตั้งอยู่ที่หมู่ 10 บ้านบางน้ำพระ ต.แพรก ศรีราชาอยู่ห่างจากตัวอำเภอทางทิศใต้ประมาณ 2 กิโลเมตร

- วัดพระบรมธาตุวรวิหาร

ภาพที่ 019 เจดีย์พระบรมธาตุ และวิหาร

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

ภาพที่ 020 หลวงพ่อเพชรจำลอง

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

ภาพที่ 021 บ่อน้ำมนต์ศักดิ์สิทธิ์ที่ใช้ทำน้ำอภิเชก

ที่มา: คมชัดลึก

ภาพที่ 022 แผ่นศิลาจารึก

ที่มา: เว็บไซต์สำนักงานจังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 023 ล้นเกล้าฯทั้งสองพระองค์ เสด็จพระราชดำเนินไปนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ
ที่มา : <http://www.skyscrapercity.com>

วัดพระบรมธาตุวรวิหาร เป็นวัดโบราณ อยู่แถบกลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา เป็นพระอารามหลวง ชั้นโท ชนิดวรวิหาร ตั้งอยู่ที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท มีพื้นที่ ๓๑ ไร่ ๑ งาน ๒๔ วา "สร้างขึ้นมาตั้งแต่สมัยขอมเรืองอำนาจอยู่แถบกลุ่มน้ำเจ้าพระยา โดยมีพระบรมสารีริกธาตุบรรจุอยู่ในองค์พระเจดีย์ทรงปราสาท ซึ่งสร้างด้วยศิลาแลงสูง ๗ วา รูปทรงสี่เหลี่ยม ฐานด้านกว้างประมาณ ๓ วาเศษ (๖ เมตร) สร้างในสมัยพระศรีธรรมราชา โดยพระอรหันต์ได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุมา และได้สร้างพระปราสาทด้วยศิลาแลง บรรจุพระบรมสารีริกธาตุไว้ในพระปราสาท แผ่นศิลาจารึก ไม่ได้กล่าวถึงผู้สร้างวัดนี้กล่าวแต่เพียงว่าเดิมพระปราสาทองค์นี้หุ้มด้วยโลหะสีขาว ต่อมาบูรณะใช้หินและปูนหุ้มไว้ พระเจดีย์บรมธาตุนี้ตั้งบนฐานสี่เหลี่ยมจัตุรัส และย่อมุมขึ้นไปรองรับตัวซุ้มจรนำทั้งสี่ด้าน ซุ้มมีลักษณะแคบและเตี้ย หน้าบันประดับซุ้มจรนำเป็นสองชั้นซ้อนกันอยู่ เหนือขึ้นไปเป็นซุ้มเจดีย์ หรือองค์ระฆัง มีกลีบบัวซ้อนรองรับปลีและยอดจากลักษณะพระพุทธรูปปูนปั้นนูนต่ำ ปางสมาธิ ประทับนั่งอยู่กับฝ่าผนังด้านหนึ่ง มีเค้าเป็นศิลปะลพบุรี หรือศิลปะแบบอู่ทอง วัดพระบรมธาตุวรวิหาร เป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์สำหรับประกอบพิธีพุทธาภิเษกของพระมหากษัตริย์ทุกพระองค์ น้ำหน้าวัดพระบรมธาตุ ถือว่าเป็นน้ำศักดิ์สิทธิ์ ใช้ในพิธีถือน้ำพิพัฒน์สัตยา นอกจากนี้ภายในพระวิหารมีบ่อน้ำพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์มีน้ำออกมาตามธรรมชาติ อายุ ๗๐๐ กว่าปี วัดพระบรมธาตุวรวิหารมีโบราณสถานและปูชนียวัตถุที่สำคัญดังนี้

- เจดีย์พระบรมธาตุ องค์พระเจดีย์เป็นรูปแบบสถาปัตยกรรมอุททอง บรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า ไม่มีหลักฐานว่าใครสร้างแต่มีตำนานเล่ากันว่าองค์พระเจดีย์สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าศรีธรรมโศกราชกษัตริย์แห่งอินเดีย ทรงให้พระสงฆ์มาเผยแผ่พระศาสนาในประเทศต่างๆหลายประเทศรวมทั้งประเทศไทย เจดีย์พระบรมธาตุนี้เป็นที่เคารพนับถือของประชาชนในจังหวัดชัยนาทและจังหวัดใกล้เคียง สำหรับจังหวัดชัยนาทเองจะจัดงานเทศกาลสมโภชพระบรมธาตุในวันเพ็ญเดือน 6 เป็นประจำทุกปี
- พระวิหารแก้วห้อง คาดว่าน่าจะสร้างพร้อมกับเจดีย์พระบรมธาตุ และภายในวิหารก็มีบ่อน้ำพระพุทธมนต์อันศักดิ์สิทธิ์มีน้ำออกมาเองตามธรรมชาติ อายุกว่า 700 ปี ใช้ทำน้ำอภิเชก(คือน้ำศักดิ์สิทธิ์ที่ พระมหากษัตริย์ทรงรับการถวายก่อนที่จะเสด็จขึ้นเถลิงถวัลยราชสมบัติบรมราชาภิเชก ตามตำราพราหมณ์)
- พระอุโบสถ ภายในอุโบสถมีพระประธานเป็นพระพุทธรูปปูนปั้นขนาดใหญ่ลงรักปิดทองปางมารวิชัย หลวงพ่อเพชรจำลอง (องค์เดิมพระมหาธรรมราชาลิไท สร้างไถ่เมืองชัยนาทคืนจากพระเจ้าอู่ทอง ปัจจุบันทางกรมศิลปากรได้จัดรักษาไว้)
- แผ่นศิลาจารึก พบในสมัยพระเจ้าอยู่หัวท้ายสระ มีข้อความกล่าวถึงการฉลองการบูรณปฏิสังขรณ์พระบรมธาตุเจดีย์ ปัจจุบันแผ่นศิลาจารึกนี้ได้ประดิษฐานอยู่ที่ฝาผนังวิหารด้านที่ติดกับองค์พระธาตุ แผ่นศิลาจารึกนี้เป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่ชาวชัยนาทยิ่งนัก เนื่องจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินมาที่จังหวัดชัยนาทเป็นการส่วนพระองค์เป็นครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ.๒๔๙๘ โดยเสด็จพระราชดำเนินไปนมัสการพระบรมสารีริกธาตุ ณ วัดพระบรมธาตุวรวิหาร(พระอารามหลวง) อำเภอเมืองชัยนาท เป็นแห่งแรก และเสด็จไปทอดพระเนตรการก่อสร้างเขื่อนเจ้าพระยา เป็นแห่งที่สองในวันเดียวกัน หลังจากเสด็จพระราชดำเนินแล้ว พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานนามวัดให้ใหม่ว่า วัดพระบรมธาตุวรวิหาร เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๙

แต่เป็นที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง ที่การเสด็จพระราชดำเนินซึ่งเป็นประวัติศาสตร์สำคัญครั้งนั้น ทางวัดหรือทางจังหวัดไม่มีเอกสารหลักฐานเก็บไว้เลย คงมีแต่หลักฐานภาพถ่ายที่ประชาชนเก็บไว้ (นายบุญเสริม บุญมีรอด ราษฎรตำบลชัยนาท อำเภอเมืองชัยนาท จังหวัดชัยนาท) และหลักฐานจากสำนักพระราชเลขาธิการ คือข่าวในพระราชสำนัก และข่าวจากหนังสือพิมพ์ ๒ ฉบับ คือหนังสือพิมพ์เกียรติศักดิ์และหนังสือพิมพ์ประชาธิปไตยซึ่งมีเนื้อหาข่าวสอดคล้องกันโดยเฉพาะอย่างยิ่ง หนังสือพิมพ์เกียรติศักดิ์ ได้ระบุว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานเงินกันถุงคนละ ๙ บาท ให้แก่ราษฎรชาวชัยนาทที่นำสิ่งของมาทูลเกล้าถวาย ซึ่งต่อมาก็ได้กลายเป็นพระราชประเพณีในการเสด็จเยี่ยมราษฎรสืบต่อมา

นอกจากนี้บริเวณวัดพระบรมธาตุวรวิหาร ก็ยังมีพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ ชัยนาทมุนี (Chainatmuni National Museum) อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท อยู่ในสังกัดสำนักศิลปากรที่ 4 ลพบุรี กรมศิลปากร กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานที่รวบรวมเก็บรักษา อนุรักษ์ และจัดแสดงโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ ที่เป็นมรดกทางศิลปวัฒนธรรมของชาติอีกทั้งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัด มีพื้นที่ 3 ไร่ 45 ตารางวา **พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติชัยนาทมุนี**เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ 2 ชั้น ประกอบไปด้วยโบราณศิลปวัตถุที่น่าสนใจและมีเอกลักษณ์ พิพิธภัณฑสถานแห่งนี้อยู่บนริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และมีการแบ่งการจัดการแสดงตามพื้นที่ออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ภาพที่ 024 ห้องโถงชั้นล่าง

ที่มา: เว็บไซต์สำนักงานจังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 025 ชั้นบน

ที่มา: เว็บไซต์สำนักงานจังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 026 พิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน

ที่มา: เว็บไซต์สำนักงานจังหวัดชัยนาท

- **ห้องโถงชั้นล่าง** จัดแสดงเรื่องราวทางด้านประวัติศาสตร์โบราณคดีของจังหวัด มีการจัดแสดง พระพุทธรูปสังคโลก เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องประดับ ฯลฯ ตั้งแต่สมัยทวาราวดีถึงสมัยรัตนโกสินทร์ ในด้านโบราณวัตถุที่จัดแสดง ก็จะเป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับสมัยก่อนประวัติศาสตร์ และสมัยทวาราวดี พระพุทธรูปสมัยต่างๆ อีกส่วนหนึ่งก็จัดแสดง โบราณวัตถุที่สร้างขึ้นเพื่อถวายเป็นพุทธบูชา เช่น ตู้พระธรรม เครื่องบริวารถมปิด ประติมากรรมและเครื่องถ้วยในศิลปะลพบุรี /สุโขทัย /อยุธยา /รัตนโกสินทร์ และศิลปะจีน
- **ห้องแสดงชั้นบน** มีการจัดแสดงพระพิมพ์ที่ได้จากการดำเนินงานทางโบราณคดีในประเทศไทย ตั้งแต่พระพิมพ์ในศิลปะทวาราวดี /ศรีวิชัย /ลพบุรี /อยุธยา และศิลปะรัตนโกสินทร์ นอกจากนี้ยังจัดแสดง แม่พิมพ์พระพิมพ์ แม่พิมพ์ไม้ และพระพุทธรูปสำริดขนาดเล็ก
- **ด้านหลังอาคารเป็นสถานที่จัดแสดงพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน** ซึ่งได้รวบรวมเครื่องมือใช้ไม้สอยของชุมชนกลุ่มแม่น้ำ ตั้งแต่เครื่องมือหาปลาเพื่อการหาอยู่หากิน/ เครื่องจักสาน จนถึงเครื่องใช้ในครัวเรือน กระต่ายขูดมะพร้าว โม่หิน หม้อไหที่ทำจากดินเผา ฯลฯ

การเดินทาง ห่างจากตัวเมืองชัยนาทประมาณ 4 กม. จากอำเภอเมืองใช้เส้นทางหลวงหมายเลข 340 จนถึงสี่แยกตัดกับเส้นทางหลวงหมายเลข 3183 เข้าไปตามทางหลวง 3183 ประมาณ 1 กม

- วัดสองพี่น้อง

ภาพที่ 027 เจดีย์องค์พี่

ที่มา <http://www.bloggang.com>

ภาพที่ 028 เจดีย์องค์น้อง

ที่มา <http://www.bloggang.com>

ภาพที่ 029 หลวงพ่อดำ

ที่มา <http://www.bloggang.com>

วัดสองพี่น้อง เป็นพุทธศาสนาเมืองโบราณเมื่อ ๘๐๐ ปี เป็นเมืองหน้าด่านกรุงสุโขทัยกรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อปี ๒๔๗๘ เป็นพุทธสถานในการฝึกปฏิบัติธรรม ศิล สมาธิ ก่อให้เกิด สติปัญญา พุทธคุณ เย็นสงบแก่ผู้ปฏิบัติเลื่อมใสศรัทธาทั้งหลาย พุทธศาสนิกชนที่ไปวัดสองพี่น้องสามารถกราบไหว้ขอพรองค์พระปรางค์เจดีย์เจ้าอ้ายเจ้ายี่กษัตริย์เมืองกรุงเก่าแพรงศรีราชา บูชาพระบรมสารีริกธาตุ ขอพรต่อองค์พระพุทธรูปชินราชจำลองพระประธานในพระอุโบสถ บูชาพระพุทธรเจ้าปาง

เสด็จบิณฑบาตพร้อมอัครสาวก ๕ พระองค์ อีกทั้งยังได้บูชาพระประจำวันเกิดอีกด้วย นอกจากนี้บรรดาพุทธศาสนิกชนที่มาเยือนวัดสองพี่น้องเมื่อใดก็น่าจะต้องไปนมัสการหลวงพ่อดำ พระคู่บ้านคู่เมืองเจ้าอ้ายเจ้ายี่ ซึ่งถือเป็นพระพุทธรูปที่มีพุทธลักษณะเป็น Unseen ที่มีพระเศศและพระเกศาเป็นรูปมวยผมเหมือนขององค์พระฤาษี

หากจะกล่าวถึงประวัติวัดสองพี่น้องก็มีการเล่าขานต่อกันมาว่า เจ้าอ้าย เจ้ายี่ เจ้าสาม เป็นพี่น้องกัน เจ้าสามยุยงให้เจ้าอ้ายและเจ้ายี่รบกันเพื่อแย่งราชสมบัติ เจ้าอ้ายและเจ้ายี่เสียชีวิตทั้งคู่ เจ้าสามจึงได้ครองเมืองและสร้างปราสาทเจ้าอ้าย สร้างเจดีย์แด่เจ้ายี่ ซึ่งสันนิษฐานว่าสร้างก่อนกรุงศรีอยุธยา ๖๐๐ ปี ภายในวัดสองพี่น้องมีพระปรางค์ลพบุรีอยู่ ๒ องค์ องค์ใหญ่ด้านทิศตะวันออกก่อนข้างสมบูรณ์ มีลายปูนปั้นประดับงดงาม ส่วนปรางค์องค์เล็กอยู่ด้านตะวันออกเฉียงใต้ เป็นเจดีย์ทรงแปดเหลี่ยมที่มีขนาดเล็กกว่ามีสภาพทรุดโทรมตามเวลาจนไม่สามารถตรวจพบรายละเอียดต่างๆได้ พระปรางค์ทั้ง ๒ องค์กรมศิลปากรได้ขึ้นทะเบียนเป็นโบราณสถานเมื่อปีพ.ศ. ๒๔๗๘ พร้อมกับวัด

การเดินทาง อยู่ห่างจากตัวเมืองชัยนาทประมาณ ๒๐ กิโลเมตร จากอำเภอเมืองชัยนาท ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ ถึงทางแยกเข้าอำเภอสรรคบุรี จากที่ว่าการอำเภอสรรคบุรี บริเวณหอนาฬิกา เลี้ยวซ้ายไปประมาณ ๕๐๐ เมตรถึงวัดมหาธาตุ และวัดสองพี่น้องอยู่เลยวัดมหาธาตุไปประมาณ ๓๐๐ เมตร

- วัดโตนดหลาย

ภาพที่ 030 วัดโตนดหลาย

ที่มา : [www. tatsuphan.net](http://www.tatsuphan.net)

วัดโตนดหลาย ตั้งอยู่ในเขตตำบลแพรภคคีราชา อยู่ห่างจากวัดสองพี่น้องประมาณ ๓๐๐ เมตร มีเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์หรือทรงดอกบัว เป็นศิลปะแบบสุโขทัย เจดีย์มีลักษณะทรงสูงย่อมุม คล้ายกับพระปรางค์ตั้งอยู่บนฐานซ้อนเรียงกันเป็นชั้น พ้นจากฐานเป็นหน้ากระดานฐานบัวคว่ำบัวหงายรองรับแท่งสี่เหลี่ยมย่อมุมตรงกลาง ส่วนบนเป็นรูปกลมคล้ายระฆังกลม ส่วนองค์ระฆังทำเป็นกระพุ่มกลุ่มมีลักษณะคล้ายดอกบัวหลวง ส่วนล่างรอบกระพุ่มมีรูปกลีบนูนของปรางค์ประดับอยู่ด้านหน้าของเจดีย์

การเดินทาง จากอำเภอเมืองชัยนาท ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ ถึงทางแยกเข้าอำเภอสรรคบุรี จากที่ว่าการอำเภอสรรคบุรี บริเวณหอนาฬิกา เลี้ยวซ้ายไปประมาณ 1 ก.ม ถึงวัดโตนดหลาย (อยู่เลยวัดสองพี่น้องไปประมาณ ๓๐๐ เมตร)

● วัดพระยาแพรก

ภาพที่ 031 วัดพระยาแพรก

ที่มา : [www. tatsuphan.net](http://www.tatsuphan.net)

วัดพระยาแพรก เป็นวัดร้างตั้งติดกับวัดมหาธาตุด้านทิศเหนือ เป็นศาสนสถานของชุมชนภายในเมืองโบราณที่รู้จักกันในนามเมืองแพรกศรีราชา หรือเมืองสรรค์ ซึ่งตั้งอยู่ระหว่างอาณาจักรใหญ่ ได้แก่ สุโขทัย อโยธยา และสุพรรณบุรี ในช่วงพุทธศตวรรษที่ ๑๘ – ๒๐ โบราณสถานวัดพระยาแพรก ประกอบด้วย พระวิหาร และเจดีย์โบราณทรงกลมบนฐานแปดเหลี่ยม ประดิษฐานพระพุทธรูปล้อมรอบ เจดีย์ วิหารภายในกำแพงแก้วก่อสร้างด้วยอิฐสอดิน ฉาบปูนตกแต่งผิวภายนอก ซึ่งได้รับอิทธิพลก่อสร้างสมัยอยุธยา และคงมีอายุการใช้งานสืบต่อมาระยะหนึ่งก่อนการทิ้งร้างไปพร้อมกับเมืองในราวพุทธศตวรรษที่ ๒๐

การเดินทาง จากอำเภอเมืองชัยนาท ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ ถึงทางแยกเข้าอำเภอสรรคบุรี จากที่ว่าการอำเภอสรรคบุรี บริเวณหอนาฬิกา เลี้ยวซ้ายไปประมาณ ๕๐๐ เมตร วัดพระยาแพรกจะอยู่ข้างวัดมหาธาตุ

- วัดปทุมธาราม

ภาพที่ 031 เจดีย์บรรจุพระสารีริกธาตุอรหันตธาตุ ภาพที่ 032 พระบรมสารีริกธาตุ

ที่มา <http://www.bloggang.com>

ที่มา <http://www.bloggang.com>

ภาพที่ 033 ท้าววิรุฬห์รักษาพระสารีริกธาตุ

ภาพที่ 034 พระพุทธรูปปางประทานพรหน้าวิหาร

ที่มา <http://www.bloggang.com>

ที่มา <http://www.bloggang.com>

วัดปทุมธาราม (วัดหนองบัว) เลขที่ 166 หมู่ 2 ตำบลหนองบัว สร้างขึ้นเป็นวัดนับตั้งแต่ พ.ศ. 2365 เดิมชื่อว่า “วัดหนองบัว” เนื่องจากหมู่บ้านนี้มีหนองน้ำและมีบัวหลวงมากมาย ผู้สร้างวัดนี้ขึ้นมา คือ สมเด็จเจ้าเถื่อน สมเด็จพร กับขรัวยายไข่

พระครูปฐมชัยกิจ หรือ หลวงปู่ณะ จิตปัญโญ เจ้าอาวาสวัดปทุมธาราม (หนองบัว) ต.หนองบัว อ. วัดสิงห์ จ.ชัยนาท เป็นพระเกจิอาจารย์ชื่อดังรูปหนึ่งแห่งลุ่มแม่น้ำท่าจีน ที่ชาวบ้านให้ความเลื่อมใสศรัทธา เป็นพระเถระที่เปี่ยมด้วยเมตตาธรรมทนายาสืบทอดพุทธาคมสายหลวงปู่ศุข วัดปากคลองมะขามเฒ่า

ภายในบริเวณวัดมีสิ่งที่น่าสนใจ คือ วิหารที่ประดิษฐานพระพุทธรูป รูปเหมือนหล่อ หลวงปู่ศุข กรมหลวงชุมพรฯ/ หลวงพ่อจาด อดีตเจ้าอาวาส ด้านหน้าของวิหารมีพระพุทธรูปปางประทานพรสีทอง องค์ใหญ่ วัดปทุมธารามนี้เป็นที่ประดิษฐานของ พระมหาธาตุเจดีย์ศรีชัยนาท นับเป็นเจดีย์ที่ใหญ่ที่สุดของจังหวัดชัยนาท สร้างขึ้นเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงครองราชย์สมบัติครบ 50 ปี เพื่ออัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุ และพระธาตุของพระอรหันต์สาวกไปบรรจุ สถิตอยู่ ณ บุษบก ยอดพระเจดีย์ นอกจากนั้นยังมีพระร่วงเลิศฤทธิ์ และพระพุทธรวงศ์ 28 พระองค์ ประดิษฐานอยู่ในองค์เจดีย์ บานประตูหน้าต่างแกะสลักเป็นรูปสัตว์หิมพานต์สีทอง ทางขึ้น 4 ทิศ เป็นบันไดนาค ศิลปะสวยงามมาก และสำหรับผู้ที่เชื่อศรัทธาก็ยังสามารถลอดโบสถ์วนรอบองค์พระพิฆเนศ เพื่อให้หมดเคราะห์โรค มีโชคลาภ คัดหวังสมปรารถนาอีกด้วย

การเดินทาง ไปตามเส้นทาง ๕๐๒๓ ขับต่อไปยังถนนราษฎร์บำรุง และเลี้ยวขวาไปยังเส้น ๓๑๘๓ ห่างจากวัดปากคลองมะขามเฒ่าไม่เกิด ๑๐ กิโลเมตร

- วัดทรงสวย

ภาพที่ 035 วัดทรงสวย

ที่มา Tour on Thai.com

ภาพที่ 036 ลานที่ระลึก 100 ปีเสด็จประพาสต้น

ที่มา Tour on Thai.com

ภาพที่ 037 เสด็จประพาสต้นวัดทรงสวย

ที่มา Tour on Thai.com

วัดทรงสวย ตั้งอยู่ตำบลหนองน้อย อ.วัดสิงห์ สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย สร้างขึ้นเป็นวัดนับตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. ๒๔๓๐ เดิมมีนามว่า “วัดหนองแค” การเสด็จประพาสต้นของรัชกาลที่ 5 ณ วัดทรงสวยนั้น มีประวัติว่าเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม พ.ศ. 2451 (ร.ศ.127) พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินตรวจสอบลำน้ำเก่าโดยทางรถไฟถึงจังหวัดนครสวรรค์ แล้วเสด็จประทับเรือพระที่นั่งครุฑเทิดเทิง เพื่อตรวจลำแม่น้ำมะขามเฒ่า (แม่น้ำท่าจีน) ทรงประทับแรมที่วัดหัวหาด อ.มโนรมย์ ปัจจุบันเรียกวัดนี้ว่าวัดพิบูลงาม นับเป็นการเสด็จเมืองชัยนาทเป็นครั้งที่ 3 ต่อจากนั้นวันที่ 17

ตุลาคม พ.ศ.2451 เสด็จ ฯ ตามลำน้ำมะขามเฒ่าผ่านตลาดวัดสิงห์ ลำน้ำมะขามเฒ่าสมัยนั้นเต็มไปด้วยผักตบชวาและตอไม้ ประชาชนจึงได้ช่วยกันตัดตอไม้ และเก็บผักตบชวา พระองค์ประทับแรมที่หนองแค ซึ่งสมัยนั้นขึ้นกับตำบลคลองจันทร์ ปัจจุบันอยู่ในเขตตำบลหนองน้อย อำเภอวัดสิงห์

ในครั้งนั้น พระอริการคล้ายเป็นเจ้าอาวาสได้ชักชวนราษฎรสร้างพลับพลาเสด็จ พระองค์ทรงมีพระราชประสงค์เสวยยอดหวายโปง ตาแป้นมรรคนายกวัดหนองแคจึงได้ให้ชาวบ้านไปหาหวายไปมาเผาไฟหยวกกล้วยต้ม น้ำพริกปลาม้าจิ้ม (น้ำพริกปลาร้า) มาถวาย ทรงเสวยอย่างเจริญพระกระยาหาร และได้พระราชทานนามว่า “วัดเสวย” ชาวบ้านเห็นเป็นราชาศัพท์ จึงเพิ่มคำว่า “ทรง” เป็น “วัดทรงเสวย” และเรียกขานมาถึงปัจจุบันเมื่อพระองค์เสด็จกลับแล้ว ในปีต่อมาได้พระราชทานสิ่งของมายังวัด ประกอบด้วย บาตร ปิ่นโต พระขรรค์ ตาลปัตร ใบลาน ตะเกียงลาน เรือสำปั้น ป่าน้ำชา ๑ ชุด สิ่งของเหล่านี้ยังมีให้ชมอยู่ นับเป็นของพระราชทานที่สมบูรณ์ที่สุด เท่าที่สำรวจมา วัดทรงเสวย ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา (เขตที่พระมหากษัตริย์พระราชทานแก่สงฆ์เพื่อใช้เป็นที่ดินสร้างโบสถ์ให้พระสงฆ์ใช้เป็นที่ทำสังฆกรรม) วันที่ ๗ กันยายน ๒๔๗๐ ด้านหน้าวัดติดริมแม่น้ำท่าจีน นอกจากนั้น ยังมีอุโบสถที่สวยงาม กำแพงแก้วที่มีศิลปะปูนปั้น รูปพุทธ ประวัตินบพิตร์ประตูปูที่หาชมที่ไหนไม่ได้ สำหรับรูปเหมือนหล่อพระเกจิ ก็มีหลวงพ่อกล้อย อดีตเจ้าอาวาส ที่เป็นลูกศิษย์ผู้แกะแม่พิมพ์พระเครื่องให้หลวงปู่ศุข / หลวงพ่อย่อยอดีตเจ้าอาวาสผู้มีวาจาศิษย์ ประชาชนให้ความเคารพนับถือดลบันดาลให้ผู้สัการะสมปรารถนา

การเดินทาง จากวัดพระบรมธาตุวรวิหารใช้ทางหลวงหมายเลข 3183 ตรงมาจนถึงท่าชัยจากนั้นจะมีทางแยกเลี้ยวซ้าย สังกัดป้ายวัดทรงเสวย

- วัดอินทาราม

ภาพที่ 038 โบสถ์

ที่มา: <http://www.thai-tour.com>

ภาพที่ 039 หอระฆัง

ที่มา: <http://www.thai-tour.com>

วัดอินทาราม (ตลุก) เป็นวัดโบราณตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลตลุก อยู่ริมฝั่งซ้ายของแม่น้ำเจ้าพระยา เข้าใจว่าสร้างเมื่อ พ.ศ. 2390 จึงเป็นวัดเก่าแก่อายุไม่ต่ำกว่า 100 ปี ภายในวัดมีถาวรวัตถุที่ทรงคุณค่า คือ หอระฆังคู่ และหอพระไตรปิฎก หอไตรสร้างด้วยไม้ วิธีการสร้างแบบนี้เป็นภูมิปัญญาช่างโบราณ ซึ่งเป็นศิลปะสมัยรัตนโกสินทร์ กว้าง 8 เมตร ยาว 9 เมตร อยู่กลางน้ำ ลักษณะเป็นทรงไทยโบราณ ประดับกระจกสี เป็นลวดลายสวยงาม รายรอบไม้ฝาและเชิงชาย ซ่อฟ้าหน้าบรรณ เป็นที่เก็บพระไตรปิฎกทำจากใบลาน จารึกอักษรขอมโบราณจำนวนมาก กล่าวได้ว่าเป็นสำนักเรียนภาษาบาลีที่มีชื่อเสียงมาแต่อดีต พระอุโบสถ มี 2 หลัง หลังเก่าชำรุดทรุดโทรมมาก หลังใหม่มีอายุประมาณ 100 ปี วิหารเก่า 3 หลัง ประดิษฐานพระพุทธรูปจำนวนมาก พระเจดีย์มีลักษณะเป็นสี่เหลี่ยมย่อมุมไม้สิบสอง เหนือฐานเป็นซุ้ม ประดิษฐานพระพุทธรูปแบบอุททองปางประทานพร มณฑปประดิษฐานรอยพระพุทธรูปบาทจำลอง หอสวดมนต์ เสาหงส์ และศาลาการเปรียญ ซึ่งเป็นเสาไม้ขนาดใหญ่ สร้างเมื่อ พ.ศ. 2461

การเดินทาง ห่างจากตัวเมืองชัยนาทประมาณ 12 กิโลเมตร ตามทางหลวงหมายเลข 311 เลี้ยวซ้ายเลียบคลองชลประทาน กิโลเมตรที่ 4

- วัดธรรมมิกาวาส

ภาพที่ 040 วัดธรรมมิกาวาส

ที่มา: <http://www.tatsuphan.net/>

วัดธรรมมิกาวาส (วัดค้ำควา) ตำบลโพงาม เป็นวัดที่มีมีปายางสูงสลัซบซ้น สนวนลิ่งและปลาอาศัยอยู่ใน บริเวณวัดเป็นจำนวนมาก วัดแห่งนี้มีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่สำคัญคือ รูปหล่อหลวงพ่อดำ(ปิ่น) เป็นพระเกจิอาจารย์ที่มีชื่อเสียงอีกรูปหนึ่งของลุ่มแม่น้ำน้อย มีวัตถุมงคลที่เลื่องลือคือ ผ้าแดงและตระกรุดโทน (เชื่อว่ารักษาอาการเจ็บปวดและอยู่ยงคงกระพัน) วัดนี้เป็นที่อาศัยของฝูงลิงจำนวนมาก บริเวณหน้าวัดมีแม่น้ำน้อยไหลผ่านทำให้บรรยากาศร่มรื่น นอกจากนี้ยังมีรูปหล่อหลวงพ่อดำ/ พระพุทธรูปที่ชาวบ้านเคารพนับถือ และมีภาพยนตร์เรื่องนางนากที่ใช้สถานที่ถ่ายทำที่ป่าช้า 200 ปีของวัดธรรมมิกาวาส

การเดินทาง วัดแห่งนี้อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอสรรคบุรีประมาณ ๑๖ กิโลเมตร ตามเส้นทางสายสิงห์บุรี-ชัยนาท เลียบถนนคลองชลประทาน (สายใน) จะมีทางแยกเข้าวัดธรรมมิกาวาส ประมาณ ๕๐๐ เมตร

- วัดวิหารทอง

ภาพที่ 041 วัดวิหารทอง

ที่มา: <http://www.bloggang.com>

ภาพที่ 042 หลวงพ่อโต

ที่มา: <http://www.bloggang.com>

วัดวิหารทองตั้งอยู่ที่ตำบลเที่ยงแท้ อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท ติดกับแม่น้ำน้อย อยู่ใกล้ที่ว่าการอำเภอสรรคบุรี เดิมเป็นวัดโบราณอยู่ในกำแพงเมืองสรรค์ในสมัยอยุธยาตอนปลายต่อมาเป็นวัดร้างในสมัยรัชกาลที่ 5 ครั้งนั้นเจ้าครองเมืองสรรค์ชื่อหลวงวัง มีชาวบ้านชื่อนายสอนได้นำวัวมาเลี้ยงในบริเวณนี้ ได้พบองค์พระเจดีย์เก่าแก่ ต่อมานายสอนได้บวช และได้จำพรรษาที่องค์พระเจดีย์ร้างและได้ช่วยหลวงวังบูรณะปฏิสังขรณ์จนเป็นวัดขึ้นมา มีเจ้าอาวาสสืบๆกันต่อมา จนถึงปัจจุบันได้นิมนต์หลวงพ่อโตขึ้นเป็นเจ้าอาวาสสืบแทนต่อมา เมื่อท่านได้เป็นเจ้าอาวาสแล้วท่านก็ได้บูรณะและพัฒนาวัดวิหารทอง และวัดอื่นๆจนมีความเจริญรุ่งเรืองและท่านก็ได้เป็นศูนย์รวมใจของชาวบ้าน มีการสร้างมณฑป พระพุทธบาทจำลอง ศาลาการเปรียญวัดบ้านเขียน สร้างพระอุโบสถวิหารหอประชุม ศาลาการเปรียญวัดคองคอน ศาลาการเปรียญวัดมหาธาตุ ศาลาการเปรียญวัดสระไม้แดง ศาลาการเปรียญวัดกำแพงเป็นต้น หลวงพ่อโต วัดวิหารทองเป็นพระที่มีตบะแก่กล้า มีชื่อเสียงในด้านวิปัสสนากรรมฐานและมีวาจาสิทธิ์ นอกจากนี้หลวงพ่อยังได้สร้างเครื่องรางของขลัง และวัดถุ่มงคลไว้หลายอย่างเช่น ตะกรุดฝ้ายยันต์ เสือยันต์มั่งคั่งแล่น ซึ่งของขลังหรือวัดถุ่มงคลนั้นจะมีพุทธคุณดีทางป้องกันภัยอันตราย แคล้วคลาด เมตตามหานิยม หรือโชคลาภนั้นก็ขึ้นอยู่กับพระคณาจารย์ต่างๆจะเป็นผู้อธิษฐานจิตลงไป

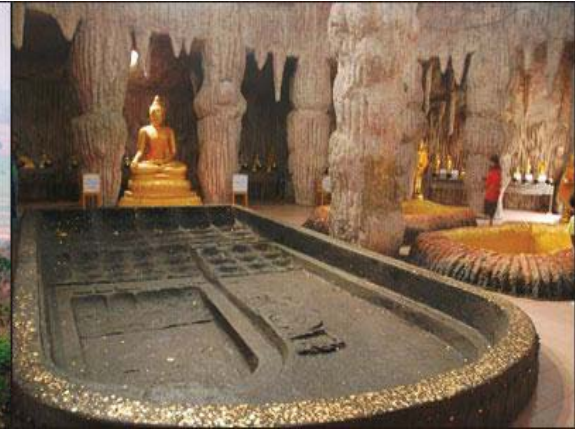
การเดินทาง ห่างจากตัวเมืองชัยนาทประมาณ ๒๐ กิโลเมตร จากอำเภอเมือง ใช้ทางหลวงหมายเลข ๓๔๐ ถึงทางแยกเข้าอำเภอสรรคบุรี วัดวิหารทองอยู่ใกล้ที่ว่าการอำเภอสรรคบุรี

- วัดไกลกังวล

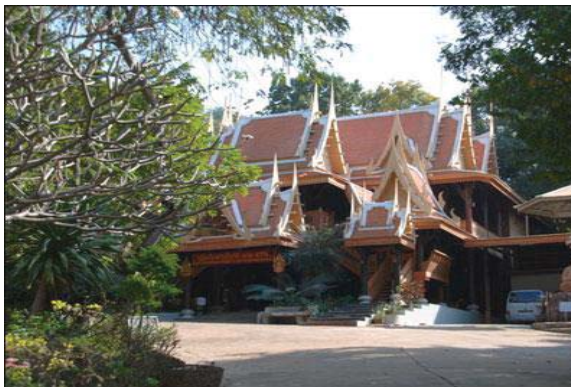
ภาพที่ 043 หอสวดมนต์วัดไกลกังวล

ที่มา: <http://www.dhammajak.net>

ภาพที่ 044 รอยพระพุทธรูปจำลองขนาดใหญ่

ที่มา: <http://dmc.tv>

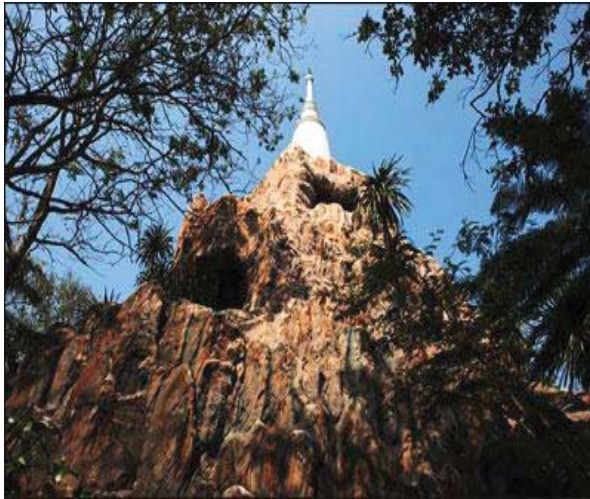
ภาพที่ 045 อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา

ที่มา: <http://www.dhammajak.net>

ภาพที่ 046 ศาลาปฏิบัติธรรมขนาดใหญ่

ที่มา: <http://www.dhammajak.net>

ภาพที่ 046 สถูปที่ประดิษฐานพระบรมสารีริกธาตุ
และสร้างครอบรอยพระพุทธรูป ๔ รอย

ที่มา : <http://dmc.tv>

ภาพที่ 047 หลวงพ่อสังวาลย์ เขมโก

ที่มา : <http://dmc.tv>

วัดไกลกังวลเป็นวัดโบราณหลายร้อยปีมาแล้ว ก่อนสงครามโลกครั้งที่ ๒ ตกเป็นสภาพวัดร้าง มีซากปรักหักพัง ทรุดโทรมมาก ต่อมาพุทธศักราช ๒๔๗๔ พระใบฎีกา ชนก ปุณฺณวัฒน์ ศิษย์ของเจ้าคณะตำบลเขื่อนขันธ์นั้น นำชาวบ้านมาช่วยกันหักล้างถางไพรสร้างวัดเป็นที่บำเพ็ญเพียรทางจิต ท่านพากันเพียรออกไปบอกบุญหาทุนสร้างวัดทั้งในจังหวัดและกรุงเทพฯ ตั้งแต่ชาวบ้านยากไร้ถึงรัฐมนตรี(พระยาพลพลพยุหเสนา) จนกระทั่งสามารถสร้างวัด สร้างพระพุทธรูปจำลองขนาดใหญ่ ปลุกกุฏิสร้างแท้งค์น้ำใช้ เมื่อสร้างเสร็จท่านตั้งชื่อว่า "วัดไกลกังวล"

หลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ ผู้คนอดอยาก โจรผู้ร้ายชุกชุม ชาวบ้านต้องคอยหลบหนีโจรไม่ได้ทำมาหากิน และทิ้งถิ่นฐานในที่สุด วัดไกลกังวลจึงกลายเป็นวัดร้างอีกครั้งนานถึง ๒๒ ปี จนกระทั่งปีพุทธศักราช ๒๕๑๐ หลวงพ่อสังวาลย์ เขมโก จาริกผ่านมาท่านพอใจในความเงียบสงบร่มรื่นเหมาะแก่การบำเพ็ญกรรมฐาน จึงตัดสินใจพำนักอยู่ที่นี่ ท่านได้พัฒนาวัดโดยสามารถ วัดไกลกังวลจึงเจริญรุ่งเรืองและพัฒนาขึ้น ปัจจุบันวัดไกลกังวล สร้างในความเป็นวัดป่าพื้นที่ ๑,๐๐๐ ไร่ ด้วยการสร้างกำแพงล้อมรอบยาว ๕,๐๐๐ เมตร สูง ๓ เมตรเศษ กุฏิเสนาสนะรองรับผู้มาปฏิบัติธรรมกว่า ๑๐๐ หลัง ภายในบริเวณวัดนอกจากมีต้นไม้และไม้นานาชนิดแล้ว พระอาจารย์สำรวม สิริภทฺโท เจ้าอาวาสองค์ปัจจุบันได้ดำเนินการปลูกป่าอีก ในเนื้อที่หลายร้อยไร่ มีสัตว์ป่าและสัตว์เลี้ยง เช่น นกยูง เก้ง กวาง เดินอยู่ทั่วไป มีสิ่งก่อสร้างที่โดดเด่นสวยงาม ได้แก่ อาคารเฉลิมพระเกียรติ ๗๒ พรรษา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๖ รอบ สร้าง

ด้วยไม้สัก มีความงามเข้ากับธรรมชาติใช้เป็นที่รับรองพระอาคันตุกะ เมื่อขึ้นบันไดอาคารเฉลิมพระเกียรติไปตามทางเดินชั้น ๒ ทะลุไปถึงศาลาปฏิบัติธรรมเป็นศาลาขนาดใหญ่จุได้ราว ๑,๐๐๐ คน หากผู้ไปวัดไกลกังวลแห่งนี้ยืนอยู่บนยอดเขาของวัดก็จะเห็นทัศนียภาพธรรมชาติที่สวยงาม และ ช่วงหลังออกพรรษา วัดไกลกังวลก็จะมีการประเพณีตักบาตรเทโวซึ่งพุทธศาสนิกชนก็ไปร่วมงานกันอย่างมากมายทุกปี

การเดินทาง ห่างจากตัวเมืองชัยนาท ๔๘ กิโลเมตร ไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๒๑๑ ถึงสี่แยกหันคา เลี้ยวซ้ายไป ๔ กิโลเมตรวัดจะอยู่ทางขวามือ

- วัดสิงห์สถิต

ภาพที่ 048 วัดสิงห์สถิต

ที่มา : เว็บไซต์สำนักงานจังหวัดชัยนาท

วัดสิงห์สถิต ตำบลวัดสิงห์ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท สังกัดคณะสงฆ์มหานิกาย สร้างขึ้นเป็นวัดตั้งแต่ประมาณ พ.ศ. ๒๓๗๕ ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา ในปี พ.ศ. ๒๓๘๖ ชาวบ้านเรียก วัดสิงห์ เดิมบริเวณนี้เคยเป็นป่าเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ร้าย เช่น สิงโต เมื่อมีหมู่บ้านขึ้นมา เรียก “บ้านสิง” เมื่อสร้างวัดจึงเรียกว่า “วัดสิงห์” ชื่อทางราชการ คือ “วัดสิงห์สถิต” สิ่งสำคัญของวัดนี้ได้แก่ อุโบสถเป็นอุโบสถแบบโบราณ ที่เรียกกันว่า “โบสถ์มหาอุด” มีกำแพงแก้วโดยรอบ หน้าบรรณอุโบสถมีภาพปูนปั้นรูปพระอาทิตย์ทรงรถที่งดงามมาก ศาลาการเปรียญกว้าง ๑๖ เมตร ยาว ๓๕ เมตร สร้าง พ.ศ. ๒๔๘๒ เป็นอาคารไม้ หอสวดมนต์กว้าง ๑๐ เมตร ยาว ๑๒ เมตร สร้าง พ.ศ. ๒๔๗๕ กุฏิสงฆ์ จำนวน ๙ หลัง ภายในอุโบสถ เป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ นาม “หลวงพ่อใหญ่” ปัจจุบันเจ้าอาวาสชื่อพระอธิการศรีธรรมาภรณ์ กนตสีโล มีพระภิกษุและสามเณร ๙ รูป

การเดินทาง วัดสิงห์สถิต เดินทางไปที่เลขที่ ๒ บ้านวัดสิงห์ ซึ่งอยู่ในเขตเทศบาลตำบลวัดสิงห์ อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท

● เมืองอุตะเถา

ภาพที่ 049 เมืองอุตะเถา

ที่มา : <http://www.prapayneethai.com>

เมืองอุตะเถา บริเวณที่เป็นเมืองอุตะเถาลักษณะเป็นเมืองโบราณรูปสี่เหลี่ยมคางหมู ตั้งอยู่ริมแม่น้ำอุตะเถา พื้นที่ประมาณ ๒๙.๕ ไร่เป็นเมืองโบราณที่มีคูน้ำและคันดินอยู่ในสภาพดี ดูสวยงามมาก เมืองหนึ่ง จากการสำรวจเบื้องต้นของอาจารย์มานิตย์ วัลลิโกดม(หัวหน้ากองโบราณคดี กรมศิลปากรสมัยนั้น) ในช่วงเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๐๖เมืองอุตะเถาเป็นโบราณสถานที่ยังมี เศษเครื่องปั้นดินเผาและเหรียญเงินมีตรารูปสังข์ อีกด้านเป็นรูปศรีวิไล(หมายถึงที่สถิตแห่ง "ศรี" คือคุณงามความดี ความเป็นสิริมงคล สวัสดิภาพ โภคทรัพย์ อำนาจ)และจุดไข่ปลาให้พบเห็นอยู่ นอกจากนี้ยังมีเมืองโบราณอยู่ใกล้ ๆ อีก ๒ เมือง คือเมืองนครน้อย และเมืองนางเหล็ก กลุ่มเมืองดังกล่าวอยู่ในสมัยทวารวดี (ศรีศักร วัลลิโกดม ๒๕๓๕ : ๕๓-๕๕ : นักวิชาการ นักโบราณคดี นักมานุษยวิทยา ชาวไทย เจ้าของรางวัลวัฒนธรรมเอเชียฟูกูโอกะ ประจำปี พ.ศ. 2550)

นอกจากนี้นักโบราณคดีจากกองโบราณคดี กรมศิลปากร ได้เดินทางไปตรวจสอบในปลายปี พ.ศ. ๒๕๓๑และทำการศึกษาทางโบราณคดีในบริเวณที่ชาวบ้านพบชิ้นส่วนธรรมจักรและเสาคบเหลี่ยมซึ่งก็ได้พบชิ้นส่วนธรรมจักรเพิ่มเติมจำนวนหนึ่ง และฐานเป็นรูปวงกลมอย่างไรก็ตามได้ลอกจากริบบนธรรมจักรและเสาคบเหลี่ยมส่งให้นักภาษาโบราณ กองหอสมุดแห่งชาติทำการศึกษา ปรากฏเป็นอักษรปัลลวะ ภาษาบาลีเรื่อง "ธรรมจักรกัปวิวัฒนาสูตร"หลักฐานที่พบบริเวณเมืองอุตะเถาคือ สระน้ำโบราณ ๑ สระ มี

สภาพดินจีน และเศษภาชนะดินเผา เต่าเครื่องปั้นดินเผา และโครงกระดูก **ที่มา** : คลังเอกสารสาธารณะ
ในเวปไซด์ <http://www.openbase.in.th>

การเดินทาง จากเมืองชัยนาท เดินทางไปตามเส้นทางหมายเลข ๑ (ถนนพหลโยธิน) ถึงสี่แยกสาย
เอเชีย เลี้ยวซ้ายไปตามทางหลวงหมายเลข ๓๒ (สายเอเชีย) ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร มีทางแยกถนนลูกรัง
ไปยังเมืองอู่ตะเภา ประมาณ ๕๐๐ เมตร

● อนุสาวรีย์ขุนสรศักดิ์

ภาพที่ 050 อนุสาวรีย์ขุนสรศักดิ์

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

ภาพที่ 051 ผู้กล้าค่ายบางระจัน

ที่มา : <http://travel.sanook.com>

ภาพที่ 052 พิธีบวงสรวงดวงวิญญาณขุนสรศักดิ์

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

ภาพที่ 053 เทศกาลงานประเพณี

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

ขุนสรรค์ชาวเมืองสรรคบุรี เดิมมีตำแหน่งเป็นกำนัน ในเมืองสรรคบุรี เป็นผู้ที่มีฝีมือในอาวุธเพลงดาบ และยิงปืนแม่น เป็นคนกล้าหาญ ยอมเสียสละชีวิตสู้กับข้าศึกเพื่อแผ่นดินได้รวมตัวกับสมัครพรรคพวกร่วมรบพม่ากับชาวบ้านค่ายบางระจัน ต่อสู้ข้าศึกผู้รุกราน จนได้รับการยกย่องให้เป็นหัวหน้าคนไทยคนหนึ่งของค่ายบางระจัน ในสงครามก่อนเสียยุทธยาครั้งที่ 2 ในหนังสือ "ไทยรบพม่า" ของสมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงพิมพ์ไว้ ตอนหนึ่งว่าชาวบ้านได้รวบรวมชายฉกรรจ์ไว้ได้ 400 คน มีหัวหน้าชื่อ ขุนสรรค์ นายพันเรื่องเป็นกำนัน นายทองเหม็น นายจัน นายเขียว นายทอง แสงใหญ่ ช่วยกันตั้งค่ายขึ้น และได้นิมนต์พระอาจารย์ ธรรมโชติ วัดเขาบางบัว แขวงเมืองสุพรรณบุรี มาเป็นกำลังใจ เมื่อครั้งนั้นเวลาชาวบ้านบางระจันจะออกรบ พระอาจารย์ธรรมโชติ ได้ให้ทุกคนลงอาบน้ำในสระ ซึ่งถือว่า เป็นบ่อน้ำศักดิ์สิทธิ์เพื่อเป็นขวัญ กำลังใจในการออกไปสู้รบกับพม่าและเห็นเป็นมหัศจรรย์ว่าชาวบ้านบางระจันสามารถต่อสู้พม่าเอาชนะได้ถึง 7 ครั้ง จนกระทั่งพวกพม่าหวั่นไหวเกรงกลัวฝีมือคนไทยในการรบพุ่งของชาวบ้านบางระจัน แต่อย่างไรก็ตามน้ำน้อยย่อมแพ้ไฟ ขุนสรรค์ต่อสู้จนตัวตาย เมื่อสิ้นขุนสรรค์ได้ไม่นานค่ายบางระจันก็แตกเสียที่แก่งข้าศึก เมื่อเดือน 7 ปีจอ พ.ศ. 2309 ชาวชัยนาททุกคนไม่เคยลืมวีรกรรมของขุนสรรค์ และให้การยกย่องว่า เป็นคนไทยอาสาป้องกันชาติคนแรกของอำเภอสรรคบุรี เมื่อ 223 ปีก่อน อนุสาวรีย์ขนาดสูง 2.50 เมตร ตั้งเป็นสง่าอยู่หน้าว่าการอำเภอสรรคบุรี และในวันที่ 19 มกราคม 2526 เป็นวันกระทำพิธีเปิดพร้อมงานสมโภช ดังนั้นอำเภอสรรคบุรีจึงถือให้วันที่ 19 มกราคม เป็นวันทำพิธีบวงสรวงดวงวิญญาณขุนสรรค์เป็นประจำทุกปีเพื่อรำลึกถึงคุณงามความดีที่ขุนสรรค์และบรรพบุรุษไทยที่ได้เสียสละเลือดเนื้อและชีวิตเพื่อปกป้องผืนแผ่นดินไทยในครั้งศึกบางระจัน

การเดินทาง จากอำเภอเมืองจังหวัดชัยนาทไปอำเภอสรรคบุรี 27 กิโลเมตร และไปตามป้ายบอกทางที่ว่าการอำเภอสรรคบุรี อนุสาวรีย์ขุนสรรค์ตั้งอยู่หน้าว่าการอำเภอ

- หมู่บ้านวัฒนธรรมลาวครั้งบ้านกุด

ภาพที่ 054 การแต่งกายของลาวกุดครั้ง

ที่มา: <http://www.tatsuphan.net>

ภาพที่ 055 การทอผ้าพื้นเมืองลายโบราณและการจักสานไม้ไผ่

ที่มา: <http://www.tatsuphan.net>

ตั้งแต่ปลายสมัยกรุงธนบุรีถึงรัตนโกสินทร์ตอนต้นได้พบว่าคนไทยเชื้อสายลาวเผ่าต่าง ๆ ได้อพยพเข้ามาสู่ประเทศสยามเป็นจำนวนมาก ในกรณีกลุ่มของลาวครั้งเป็นคนลาวมาจากเมืองหลวงพระบางตั้งฐานในปี พ.ศ. 2427 สร้างบ้านเรือนอยู่บริเวณริมบึงที่มีดอกจอกขึ้นอยู่เต็มบึง ซึ่งตามภาษาของลาวครั้งเรียก “บึง” ว่า “กุด” จึงได้ตั้งชื่อของหมู่บ้านตนเองว่า “บ้านกุดจอก” และมีวัดเก่าแก่คู่บ้านกุดจอก คือ วัดศรีสโมสร

หมู่บ้านกุดจอกนี้ ปัจจุบันมีชาวไทยเชื้อสายลาวครั้งอาศัยอยู่ประมาณ 200 หลังคาเรือนอาชีพหลักของชุมชนในหมู่บ้าน คือเกษตรกรรม ทำนา คนในหมู่บ้านต่างก็มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีชนชาติลาวครั้งดั้งเดิมไว้อย่างมั่นคง ภูมิปัญญาที่โดดเด่นของคนในหมู่บ้านลาวครั้งคือ

การทอผ้าชิ้นตีนจก_ ที่มีลวดลายผ้าเป็นเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่น และผ้าขาวม้า 5 สี ที่มีลวดลายหลายหลาก ส่วนสีที่ใช้อย้อมก็เป็นสีที่ได้จากธรรมชาติ เช่น สีเหลืองนำมาจากหัวขมิ้น สีครามมาจากต้นครามผสมกับปูนกินหมาก สีดำก็จะนำมาจากมะเกลือผสมกับเทา (ตะไคร่น้ำ) สีแดงที่ย้อมได้มาจากครั้งอันเป็นสีแดงธรรมชาติ สีแดงนี้มักจะนำมาย้อมผ้าชิ้นจึงทำให้เครื่องแต่งกายของลาวครั้งเด่นสวยงาม เราจะเห็นว่าบุคคลในชุมชนที่มีผลงานโดดเด่นในด้านวัฒนธรรมของจังหวัด สาขาศิลปกรรมชาวบ้าน นั่นคือคุณยายซ่อง จบศรี อายุ 81ปี ซึ่งคุณยายซ่องเป็นคนที่ฝีมือการทอผ้าหาใครเทียบเท่าได้ และได้รับการยกย่องเป็นครูต้นแบบถ่ายทอดความรู้ของการทอผ้าสืบไป

การทอผ้าของชุมชนนี้ ทอทั้งผ้าฝ้ายและผ้าไหม มีผ้าทอที่ใช้ในพิธีทางศาสนา เช่นผ้าคลุม หัวนาค ผ้าห่อคัมภีร์ ผ้าทอใช้ในชีวิตประจำวันก็จะเป็นผ้าชิ้น ผ้าขาวม้า หมอนน้อย หมอนเท้า ถูขนมเส้น ในหมู่บ้านนอกจากจะทอไว้เพื่อใช้ในครัวเรือนแล้ว ยังทอเพื่อการจำหน่ายเป็นรายได้เสริมจากอาชีพหลักอีกด้วย นอกจากนี้ชาวลาวครั้งบ้านกุดจอกยังมีภูมิปัญญาอื่นๆมากมาย เช่นภูมิปัญญาที่เกี่ยวกับการทำขนมจีนโบราณ / การรักษาโรคด้วยสมุนไพร / การนวดแผนโบราณ อีกทั้ง ในหมู่บ้านลาวครั้งบ้านกุดจอก ยังมีศูนย์สาธิตวิถีชีวิตชุมชนให้เห็นถึงวิถีชีวิตและภูมิปัญญาชาวบ้านอันได้แก่ การทอผ้า การสืบทอดการทำข้าวแบบโบราณ การทำข้าวกล้อง การจักสานไม้ไผ่ และศูนย์แพทย์แผนไทย เป็นต้น

ง.2 นันทนาการ

- พิธีบายศรีสู่ขวัญ (วิถีชีวิตชุมชนลาวครั้ง)

ภาพที่ 056 พิธีบายศรีสู่ขวัญ

ที่มา: <http://www.tatsuphan.net>

พิธีบายศรีสู่ขวัญจะมีการต้อนรับแบบอบอุ่นด้วยการแสดงดนตรีพื้นบ้านแคนและการแต่งกายพื้นเมือง เป็นการสร้างขวัญกำลังใจ และอนุรักษ์ประเพณีท้องถิ่น อีกทั้งเป็นกุศโลบายในการมารวมตัวพบปะสังสรรค์ของคนในชุมชนอย่างพร้อมหน้า

- พิธีห่มผ้าพระธาตุเจดีย์ ณ วัดบรมธาตุวรวิหาร

ภาพที่ 057 พิธีห่มผ้าพระธาตุเจดีย์ ณ วัดบรมธาตุวรวิหาร

ที่มา: <http://www.tiewpakklang.com>

ประเพณีนี้จะจัดขึ้นในเทศกาลวันเข้าพรรษาของทุกปี สำหรับปี ๒๕๕๖ นี้ทางชัยนาทได้จัดให้มีการชมขบวนแห่ผ้าห่มพระธาตุทางเรือจากหน้าจวนผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาทไปจนถึงวัดบรมธาตุวรวิหาร ในวันที่ 23 กรกฎาคม เพื่อเป็นการสักการบูชาองค์พระพุทธรเจ้าและเป็นสิบทอดประเพณีแต่ครั้งโบราณ เป็นการสร้างความสามัคคีที่ได้เชื่อมโยงพุทธศาสนากับประชาชนชาวพุทธเข้าไว้ด้วยกันอย่างแน่นแฟ้น อีกทั้งมีความเชื่อกันว่าถ้าผู้ใดได้ห่มผ้าพระธาตุเจดีย์แล้วจะมีความสุขความเจริญแต่ตนเอง

- งานมหกรรมหุ่นฟางนก

ภาพที่ 058 หุ่นฟางนก

ที่มา <http://taklong.com>

จังหวัดชัยนาทได้กำหนดจัดงาน มหกรรมหุ่นฟางนก และงานกาชาดจังหวัดชัยนาท ประจำปี 2556 ครั้งที่ 28 ในระหว่างวันที่ 8-17 กุมภาพันธ์ 2556 บริเวณเขื่อนเรียงหิน หน้าศาลากลางจังหวัดชัยนาท งานดังกล่าวได้ถูกจัดขึ้นมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 จนถึงปัจจุบัน เพราะชัยนาทต้องการให้มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดในความเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่โดดเด่นไม่เหมือนจังหวัดอื่นคือการทำหุ่นฟางนกตัวใหญ่ น้อย และสำหรับที่มาของการทำหุ่นฟางนกนั้นเนื่องมาจากแต่ละปีหลังการเก็บเกี่ยวผลิตผลทางการเกษตรจากการทำนาข้าว จะมีฟางข้าวที่เหลืออยู่ ชาวบ้านก็จะนำฟางข้าวเหล่านั้นมาประดิษฐ์เป็นตัวนกต่างชนิดเพื่อตกแต่งในสถานที่ต่าง ๆ

ในงานจะมีการโชว์ “หุ่นฟางนกไฮเทค” และ “นกสวยงาม” ในบรรยากาศสวนป่าที่งดงาม ประกอบกับแสง สี เสียง อีกทั้งในด้านการร่วมสนุกชิงโชคกับร้านที่มาร่วมในงานกาชาดจังหวัด มีมหกรรมอาหารอร่อย ของดีเมืองชัยนาท และการจำหน่ายสินค้า OTOP สินค้าเกษตร ในราคาไม่แพง มีการชมการแสดงทางด้านศิลปวัฒนธรรมของนักเรียนจากโรงเรียนต่างๆในจังหวัดชัยนาท กิจกรรมการแข่งขันกีฬา การแสดงดนตรี ตลอดจนในงานจะมีการให้ชมขบวนแห่หุ่นฟางนกและการแสดงอันยิ่งใหญ่ ชมการประกวดนางงามสวนนกชัยนาท 2013 และกิจกรรมพิเศษที่น่าสนใจอื่นๆอีกมากมาย

- งานมหกรรมสินค้าเกษตรของดีเมืองชัยนาทและงานแข่งเรือยาวประเพณีจังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 059 งานแข่งเรือยาวประเพณีจังหวัดชัยนาท

ที่มา : <http://travel.mthai.com> และ <http://Thai Franchise Center.com>

ในแต่ละปีจังหวัดชัยนาทนำผลิตภัณฑ์และของดีเมืองชัยนาทมาเผยแพร่ แสดงการสาธิตในรูปแบบต่างๆ เช่น การทำหุ่นฟางนกเล็ก เครื่องเบญจรงค์ เครื่องปั้นดินเผา ผ้าบาติก ทอผ้าพื้นเมืองด้วยกี่กระตุก ขนมโบราณต่างๆ สินค้าotop ผลิตภัณฑ์ของผู้พิการ ซึ่งต่างเป็นผลิตภัณฑ์ของคนในชุมชน ในแต่ละอำเภอ เป็นภูมิปัญญาชาวบ้านตลอดจนมีการจัดกิจกรรมออกร้านจำหน่ายสินค้า otop และการออกร้านมหกรรมอาหารอร่อยของดีเมืองชัยนาท

พร้อมกับการแข่งเรือยาวประเพณีโดยในปี2556 นี้จังหวัดชัยนาทร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย องค์การบริหารส่วนจังหวัดเทศบาลตำบลบ้านกล้วยและวัดพระยาตาก จัดแสดงงานแข่งขันเรือยาวประเพณีชิงถ้วยพระราชทานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯและชิงถ้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารี ระหว่างวันที่ 14-23 กรกฎาคม ณ แม่น้ำเจ้าพระยา หน้าศาลากลางจังหวัดชัยนาท และหน้าวัดพระยาตาก และมีกิจกรรม การแสดงขับเสภากลางแม่น้ำเจ้าพระยา กีฬาทางน้ำ กีฬามหาสนุกมากมาย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ และสืบสานวัฒนธรรมประเพณีการแข่งขันเรือยาวของจังหวัด

- เทศกาลงานวันส้มโอ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 060 ส้มโอ

ที่มา <http://www.amazingthaitour.com>

จังหวัดชัยนาท ร่วมกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาท การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สำนักงานสุพรรณบุรี ได้มีการจัดงานวันส้มโอขาวแตงกวาเป็นประจำทุกปี เรียกได้ว่าเป็นเทศกาลประเพณี มีการจัดงาน ณ บริเวณเขื่อนเรียงหิน หน้าศาลากลางจังหวัดชัยนาท โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนเผยแพร่และ

ส่งเสริมการปลูกส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวา ซึ่งเป็นผลไม้ท้องถิ่นที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ในงานผู้เข้าเที่ยวชมจะได้ชมขบวนแห่ของแต่ละอำเภอ ขบวนส้มโอ /การจัดประกวดส้มโอ /การจำหน่ายส้มโอขาวแตงกวา /การจัดประกวดผลิตภัณฑ์แปรรูปจากส้มโอขาวแตงกวา / การประกวด “นางงามส้มโอชัยนาท” การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้านการเกษตร ไม้ผล กิ่งพันธุ์ /การจัดมหกรรมอาหารอร่อย การออกร้านค้าจำหน่ายสินค้า ราคาถูก การจัดกิจกรรมสาธิตการผลิตและการจำหน่ายสินค้า หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ฯลฯ

เป็นการแสดงให้เห็นว่าจังหวัดชัยนาทเป็นเมืองต้นแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ตลอดจนเป็นการส่งเสริมที่ท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาท สำหรับในปี 2556 นี้งานวันส้มโอขาวแตงกวาของชัยนาทจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 6 – 15 กันยายน ณ บริเวณเขื่อนเรียงหิน ศาลากลางจังหวัดชัยนาท

- เทศกาลกินกุ้ง กินปลา เจ้าพระยาชัยนาท

ภาพที่ 061 เทศกาลกินกุ้ง กินปลา

ที่มา <http://travel.thaiza.com> และ www.tlcthai.com

ทางจังหวัดชัยนาท ร่วมกับประมงจังหวัดชัยนาท ได้มีการจัดงาน “เทศกาลกินกุ้ง กินปลา เจ้าพระยาชัยนาท” ประจำปี 2556 ในช่วงวันที่ 12– 16 มิถุนายน 2556 ณ บริเวณเขื่อนเรียงหิน ศาลากลางจังหวัดชัยนาทมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดชัยนาท

มีการจัดกิจกรรมต่างๆมากมาย เช่น ขบวนแห่เรือ การแข่งขันตกกุ้ง ตกปลา การประกอบเมนูอาหารปลา การจับปลาหมึก การทอดแหดิบาก การจำหน่ายผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ การจำหน่ายสินค้า OTOP และอาหารพื้นบ้าน ฯลฯ

ง.3 ธรรมชาติ

- สวนนกชัยนาท ตำบลเขาท่าพระ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 062 สวนนกชัยนาท

ที่มา :<http://2g.pantip.com>

ภาพที่ 063 แผนผังสวนนกชัยนาท

ภาพที่ 064 Focus group ชัยนาท

ภาพที่ 065 อาคารแสดงพันธุ์ปลาลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา

ที่มา :<http://www.siamfreestyle.com/>

สวนนกชัยนาทจัดเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัด สร้างปี พ.ศ. 2526 ตั้งอยู่บริเวณเชิงเขาพลอง หมู่ 4 ตำบลเขาท่าพระ ริมถนนพหลโยธิน อยู่ก่อนถึงตัวเมืองชัยนาทราว 4 กิโลเมตร องค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยนาท ในฐานะเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบสวนนกชัยนาทนี้ สวนนกมีพื้นที่ 260 ไร่ และมีกรงนกที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชีย ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 26 ไร่ โดยปล่อยพันธุ์นกต่าง ๆ ให้อยู่อย่างธรรมชาติ นอกจากนั้นยังมีกรงนกขนาดกลางและขนาดเล็กอีก 63 กรง มี

สวนหย่อม สวนงู สวนกระต่าย สวนสัตว์ป่า เช่น ละมั่ง เลียงผา กวางดาว เนื้อทราย ฯลฯ นอกจากนี้ยังมี พิพิธภัณฑ์ไข่นก (Egg Museum) จัดแสดงและรวบรวมโมเดลไข่นกสายพันธุ์ต่างๆที่หายาก ใกล้ศูนย์พันธุ์ศึกษาเรียนรู้ด้านวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับวงจรชีวิต วิวัฒนาการของนกและสัตว์ปีกต่างๆ มีอาคารแสดงพันธุ์ปลาลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาที่มีรูปแบบการจัดแสดงเป็นอุโมงค์แก้วใต้น้ำ จำนวน 1 อุโมงค์และตู้ปลาขนาดเล็ก-ใหญ่ ตัวอาคารนอกจากจะจัดแสดงตู้ปลาแล้ว ก็ยังมีนิทรรศการให้ความรู้ด้านต่างๆอีกด้วย

สวนนกชัยนาทมีอาคารศูนย์วิทยาศาสตร์ท้องฟ้าจำลอง ในความต้องการพัฒนาด้านการศึกษา เปิดประตูสู่โลกแห่งการเรียนรู้เชิงวิทยาศาสตร์ ดาราศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และเพื่อรองรับการท่องเที่ยวโดยได้รับพระบรมราชานุญาตให้นำพระบรมฉายาลักษณ์และพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4 ซึ่งท่านได้รับการยกย่องจาก ประชาคมดาราศาสตร์ในระดับสากลว่า (King of Siam Eclipse) ด้วยการกล่าวถึงสุริยุปราคาเต็มดวงเมื่อปี พ.ศ.2411 มาจัดนิทรรศการที่ศูนย์วิทยาศาสตร์ท้องฟ้าจำลองแห่งนี้อีกด้วย กล่าวได้ว่านักท่องเที่ยวและผู้สนใจจะได้ทั้งความสนุกสนานเพลิดเพลินและความรู้มากมาย ภายในสวนนกยังมีสิ่งก่อสร้างอื่นๆที่น่าสนใจอีกเช่น วิหารหลวงปู่ศุข เกจิอาจารย์ดังของชัยนาท หน้าผาน้ำตกจำลองเพื่อป้องกันดินพังทลายที่ใหญ่ที่สุด หุ่นฟางนกอินทรีขนาดใหญ่ทำจากฟางข้าวเคลือบด้วยเรซิน . ศาลากลางน้ำ ศูนย์ผลิตภัณฑ์พื้นเมืองซึ่งมีการจัดจำหน่ายสินค้า OTOP และสินค้าตามฤดูกาลของชุมชนในท้องถิ่นให้นักท่องเที่ยวได้ชมและจับจ่ายซื้อสินค้าเป็นของที่ระลึกหรือของถูกใจกลับไป นอกจากนี้สวนนกชัยนาทยังมีศูนย์ข้อมูลข่าวสารด้านการท่องเที่ยวที่ใช้ระบบเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตทำให้นักท่องเที่ยวได้ศึกษาเรียนรู้ เกี่ยวกับด้านประวัติศาสตร์ วิถีชีวิต ประเพณีวัฒนธรรม เกษตรกรรม และหัตถกรรมพื้นบ้าน

การเดินทาง จากกรุงเทพฯ ไปตามทางหลวงหมายเลข 32 ถึงสี่แยกถนนสายเอเชีย ช่วงชัยนาท-ตาคลี เลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 1 ประมาณ 7 กิโลเมตร สวนนกชัยนาทจะอยู่ทางขวามือ

● เขื่อนเจ้าพระยา

ภาพที่ 066 เขื่อนเจ้าพระยาและวิถีชีวิต

ที่มา : <http://www.news.mthai.com> และ <http://www.tatsuphan.net>

เขื่อนเจ้าพระยาเป็นเขื่อนขนาดใหญ่ที่สร้างเป็นแห่งแรกและเป็นเขื่อนทดน้ำที่ใหญ่ที่สุดของประเทศไทย อยู่ที่บริเวณคุ้งบางกระเบียน หมู่ที่ 3 ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา เขื่อนมีลักษณะเป็นแท่งคอนกรีตเสริมเหล็ก ความยาว 237.50 เมตร สูง 16.5 เมตร สร้างขวางทางน้ำ เขื่อนมีช่องระบายให้น้ำไหลผ่าน 16 ช่อง มีประตูเรือติดกับเขื่อนด้านขวากว้าง 14 เมตร สำหรับให้เรือขนาดใหญ่ผ่านเข้าออกได้ โดยใช้วิธีปรับระดับน้ำให้เสมอกันแล้วจึงเปิดประตูน้ำสร้างเสร็จเมื่อ พ.ศ. 2500

บริเวณเขื่อนมีความสวยงามตามธรรมชาติ ในเดือนมกราคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ จะมีฝูงนกเป็ดน้ำนับหมื่นตัวมาอาศัยอยู่หากินในแม่น้ำบริเวณเหนือเขื่อน นอกจากนั้นยังมีฝายระบายน้ำฉุกเฉิน ช่องวัดและทำนบกิน เขื่อนนี้ใช้ประโยชน์หลายด้านทั้งในด้านการชลประทาน ด้านการทดน้ำเพื่อใช้ในการเกษตร

และการอนุรักษ์พันธุ์สัตว์น้ำหลายหลากชนิด โดยมีการระบายน้ำจากแม่น้ำในภาคเหนือ นำมาสู่ภาคกลางและอ่าวไทย นอกจากนี้ยังได้ผลิตไฟฟ้าใช้ภายในจังหวัดอีกด้วย

เขื่อนเจ้าพระยา เป็นเขื่อนที่ให้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในด้านเศรษฐกิจ คมนาคม การชลประทานและการเกษตร ในปัจจุบันนี้นอกจากประโยชน์ของเขื่อนเจ้าพระยาดังกล่าวแล้วยังมีกิจกรรมอื่นๆเสริมอีกยกตัวอย่างเช่นมีการชมขบวนแห่เรือที่สวยงาม การแข่งขันตกกุ้ง ตกปลา การประกอบเมนูอาหารปลา การทอดแหวิบาก การจับปลาหมากสุก การจำหน่ายผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ การจำหน่ายสินค้า OTOP และอาหารพื้นบ้าน เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาชมความงามของเขื่อนเจ้าพระยาให้ได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินอย่างเต็มที่

การเดินทาง เขื่อนเจ้าพระยาจากเมืองชัยนาทตามเส้นทาง 304 และเลี้ยวซ้ายตามเส้นทางไปอำเภอสรรพยา ประมาณ 6 กิโลเมตรหรือรถโดยสารประจำทางสายกรุงเทพฯ – อ.วัดสิงห์ จะผ่านบริเวณหน้าเขื่อนและรถประจำทางสาย 1061 ชัยนาท-โพธิ์นางคำ

- เขาสรรพยา ตำบลสรรพยา อำเภอสรรพยา ชัยนาท

ภาพที่ 067 เขาสรรพยา

ที่มา : <http://www.thaitambon.com>

ภาพที่ 068 รูปปั้นหนุมานแกะสลักจากหิน

ที่มา : <http://www.thaitambon.com>

มีความเป็นมาทางประวัติศาสตร์เป็นตำนานเรื่องรามเกียรติ์ ตอนหนึ่งว่า เมื่อพระลักษมณ์ถูกหอกโมกขศักดิ์ ของกุมภกรรณ หนุมาน ซึ่งเป็นทหารเอกได้ขันอาสาเอาตัวยา ชื่อ “สังกรณี” และ “ตรีชวา” ณ เขาสรรพยาแห่งนี้เพื่อนำไปบดเป็นกษัยผสมกับน้ำในแม่น้ำปัญจมหานทีเพื่อใช้เป็นยาพอก ซึ่งจะทำให้หอกโมกขศักดิ์หลุดจากตัวพระลักษมณ์ ลักษณะเขาสรรพยาเป็นเขาสูงเล็ก ๆ อยู่ทางทิศใต้ของ ที่ว่าการอำเภอสรรพยา ห่างจากตำบลสรรพยาเป็นระยะทางประมาณ 4 กิโลเมตร ลักษณะความสวยงามและทิวทัศน์ของเขาสรรพยา ขึ้นไปตามบันไดขึ้นเขาราว 200 ขั้น จะพบกับรูปปั้นหนุมานซึ่งเป็นรูปปั้นแกะสลักจากหินขนาดใหญ่ และมีถ้ำน้ำมนต์ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เมื่อขึ้นไปบนเขามองลงมาจากข้างบน จะเห็นทิวทัศน์สวยงามตามธรรมชาติ และบริเวณรอบ ๆ มีต้นไม้โดยเฉพาะต้นตาลขึ้นเรียงรายดูสวยงาม

- ลุ่มแม่น้ำน้อย – ตลาดเก่าสรรคบุรี

ภาพที่ 069 ลุ่มแม่น้ำน้อย

ที่มา: <http://chainat.mots.go.th>

ลุ่มแม่น้ำน้อยนี้อยู่ห่างจากตัวเมืองชัยนาทเพียง 6 กม. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรนิเวศซึ่งยังไม่เป็นที่รู้จักมากนัก อากาศบริสุทธิ์สดชื่น ลุ่มแม่น้ำน้อยบริเวณต้นน้ำในจังหวัดชัยนาทนี้มีธรรมชาติอันสวยงามและใสสะอาด (ยกเว้นช่วงน้ำหลากในฤดูฝนน้ำจะขุ่นเป็นสีแดง) จึงเหมาะที่จะทำกิจกรรมท่องเที่ยวทางน้ำต่างๆ เช่น ล่องเรือ พายเรือ วายน้ำ ตกปลา

แม่น้ำน้อยมีความยาวทั้งหมด 145 กม. ช่วงซึ่งไหลผ่าน จังหวัดชัยนาทมีระยะทางราว 30 กม. อันเป็นพื้นที่ราบลุ่มแห่งความอุดมสมบูรณ์ในจุดที่แม่น้ำน้อยแยกออกมาจากแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณที่เมืองชัยนาทเก่าเคยตั้งอยู่ ดังนั้นบริเวณที่แม่น้ำหลายสายไหลมาบรรจบกันจึงเหมาะสำหรับการตั้งถิ่นฐาน อารยธรรมโบราณสมัยทวารวดี ซึ่งเริ่มก่อตัวขึ้นตามหัวเมืองต่างๆ บนริมฝั่งแม่น้ำ เช่น เมืองสุพรรณภูมิ แพรกศรีราชา อโยธยา ราชบุรี และลพบุรีนักประวัติศาสตร์หลายคนเชื่อว่าเมืองเก่าแก่ที่สุดบนริมฝั่งแม่น้ำน้อย คือ เมืองสรรคบุรีของจังหวัดชัยนาท ห่างจากตัวเมืองราว 16 กม. ชื่อเดิมคือ เมืองแพรกศรีราชา ซึ่งเจริญรุ่งเรืองมาตั้งแต่สมัยทวารวดี โดยได้ขุดพบโบราณสถาน โบราณวัตถุสมัยศตวรรษที่ 13 มากมาย

การล่องเรือไปตามลำน้ำน้อยจะพานักท่องเที่ยวย้อนเวลากลับไปในอดีตจนถึงวิถีชีวิตของคนไทยยังผูกพันกับสายน้ำ กล่าวว่าเริ่มตั้งแต่บริเวณต้นน้ำที่ตำบลชัยนาทมุงสู่เมืองสรรคบุรี ระหว่างทาง

นักท่องเที่ยวสามารถแวะชมการผลิตเครื่องปั้นเซรามิคของโรงงานชัณนาทเซรามิค และ สรรคบุรีเซรามิค ซึ่งจะได้รับความรู้และความเพลิดเพลินอีกทั้งสามารถซื้อกลับไปเป็นของใช้และของที่ระลึกได้

จากนั้นอาจแวะชมเจดีย์ทรงพุ่มข้าวบิณฑ์สมัยสุโขทัยท่ามกลางภูมิทัศน์และบึงน้ำอันสวยงามของ วัดโตนดหลาย และชมวิหาร อุโบสถ และเจดีย์ทรงยอดกลีบบะเพืองสไต้ลพบุรีในวัดมหาธาตุ เดินเล่นในตลาดเก่า แล้วเดินข้ามสะพานข้ามแม่น้ำน้อยมายังวัดวิหารทองเพื่อบูชาวิหาร และอุโบสถทองคำอีกด้วย

การเดินทาง ห่างจากตัวเมืองชัณนาท 6 กิโลเมตร อยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยาตรงวัดพระบรมธาตุลำน้ำหล่อผ่านชัณนาท 30 กิโลเมตร

- สวนลิง

ภาพที่ 070 สวนลิง จังหวัดชัยนาท

ที่มา <http://www.thaitravels.net>

www.prapayneethai.com

สวนลิงเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่น่าสนใจอีกแห่งหนึ่ง อยู่ในบริเวณวัดธรรมิกาวาส (วัดคางคาว) ตำบลโพงาม อำเภอสรรคบุรี มีฝูงลิงอาศัยเป็นจำนวนมาก ฝูงลิงที่นี่เป็นลิงที่อาศัยอยู่มาตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์ เนื่องจากสภาพวัดยังคงมีลักษณะเป็นป่าอย่างสูงสลับซับซ้อนมากมาย บรรยากาศร่มรื่น เพราะบริเวณหน้าวัดมี แม่น้ำน้อยไหลผ่านทำให้อากาศบริเวณดังกล่าวเย็นสบาย ลิงในสวนลิงแห่งนี้ปัจจุบันมีประมาณ 2-3 พันตัว มีนิสัยไม่ดุร้ายเพราะคุ้นเคยกับนักท่องเที่ยว

ในบริเวณวัดยังมีรูปหล่อหลวงพ่อเผ่า ซึ่งเป็นพระเกจิที่ชาวบ้านนับถือบูชา ขอพรจากท่าน ปัจจุบันมีประชาชนไปเยี่ยมชมสวนลิงเพื่อเพลิดเพลินกับธรรมชาติ และกราบไหว้หลวงพ่อกันอยู่เป็นประจำสวนลิงเป็นที่รู้จักมากขึ้นจากการที่ภาพยนตร์ เรื่องนางนากมาถ่ายทำเนื่องจากใช้ สวนลิงเป็นฉากป่าช้า วัดมหาบุษย์ เพราะสภาพของสวนลิง ถูกใจกองถ่าย เนื่องจากว่าคงสภาพป่าช้าดึกดำบรรพ์ไว้ดั้งเดิมทุกประการ คือมีต้นยางโบราณมากมาย

การเดินทาง ห่างจากที่ว่าการอำเภอสรรคบุรีประมาณ 16 กิโลเมตร ตามเส้นทางสายสิงห์บุรี-ชัยนาท เลียบถนนคลองชลประทาน (สายใน)) จะมีทางแยกเข้าวัดธรรมิกาวาส ประมาณ 500 เมตร

- ฟาร์มจระเข้สันต์ ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 071 ฟาร์มจระเข้สันต์ ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอมือง จังหวัดชัยนาท

ที่มา <http://www.meetinginthailand.com> และ [Tour on Thai.com](http://www.touronthai.com)

ฟาร์มจระเข้วัดสิงห์ หรือฟาร์มจระเข้สันต์ อยู่หมู่ 3 ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอมืองชัยนาทในฟาร์มจะมีสัตว์หลายชนิด เช่น จระเข้ เสือ กวาง ปลากระเบน ปลาช่อนอะเมซอน นกชนิดต่าง ๆ เป็นฟาร์มของเอกชน ตั้งอยู่บนถนนสายชัยนาทอุทัยธานี ก่อนถึงอำเภอมืองวัดสิงห์ประมาณ 1 กิโลเมตร ทางฝั่งซ้ายจะเป็นสวนเพาะพันธุ์จระเข้ มีจำนวนกว่า 500 ตัว นอกจากนี้ยังมีเสือโคร่ง กวาง ม้า นกกระเจียวเทศ และนกแก้วหลากพันธุ์ ส่วนทางฝั่งขวาจะเป็นร้านอาหารฟาร์มจระเข้ เปิดให้บริการแก่นักท่องเที่ยว มีเมนูอาหารเป็นเนื้อจระเข้ หลายชนิด บริเวณร้านอาหารมีบ่อเลี้ยงปลาพันธุ์แปลกๆ จากกลุ่มน้ำอะเมซอน มีการเพาะพันธุ์ปลากระเบนจากกลุ่มน้ำอะเมซอนเพื่อการส่งออกด้วย

การเดินทาง จากอำเภอมืองชัยนาท มาตามถนนสายชัยนาท-วัดสิงห์(ทางหลวงหมายเลข 3183) กิโลเมตรที่ 24 ตั้งอยู่ทางขวามือ

ง.4 อาหาร

ภาพที่ 072 ปลาสดจากเขื่อน

ภาพที่ 073 ปลาร้า

ภาพที่ 074 น้ำตาลห้วยกรด

ที่มา: www.hotsia.com และ www.thaitambon.com

ภาพที่ 075 ส้มโอะขาวแตงกวา

ภาพที่ 076 ขนมกง

ภาพที่ 077 ข้าวซ้อมมือ

ที่มา: travel.thaiza.com และ www.thaitambon.com

ภาพที่ 078 ข้าวหลาม

ภาพที่ 079 ขนมหน้าากุยหลี่

ภาพที่ 080 ขนมเปี๊ยะเปลือกนึ่ง

ที่มา: www.thaitambon.com

สำหรับในด้านอาหารของ จังหวัดชัยนาทที่มีชื่อเสียงนั้นได้แก่

- **น้ำตาลหัวยกรด** ตำบลหัวยกรด อำเภอสรรคบุรี เป็นน้ำตาลปี๊บที่ผลิตจากน้ำตาลโตนดที่ปลูกกันมากในเขต ตำบลหัวยกรด เนื่องจากมีต้นตาลธรรมชาติอยู่เป็นจำนวนมาก ขั้นตอนการผลิตเป็นแบบดั้งเดิมรสหอมหวานน่ารับประทาน เหมาะสำหรับประกอบอาหาร ประเภทขนมหวานที่มีชื่อเสียงมานาน น้ำตาลโตนดเป็นผลิตภัณฑ์ที่ได้จากต้นตาล โดยต้นตาลมี 2 ชนิด คือ ตาลตัวเมีย (มีลูก) และตาลตัวผู้ (มีก้านดอก) วิธีการปาดตาลของตัวผู้และตัวเมียจะแตกต่างกัน การเคี่ยวน้ำตาลทำได้ไม่ยาก ตัวอย่างสังเขป เช่น การปาดวงตาลเพื่อรองน้ำตาลสดจากวงตาลใส่กระบอกไม้ไผ่ จากนั้นจึงนำน้ำตาลสดที่ได้มาเคี่ยวไฟจนเหนียวเสร็จแล้วเทใส่พิมพ์ทิ้งไว้จนกว่าน้ำตาลจะแห้งจึงจะเป็นน้ำตาลปึก นำมาใช้ปรุงอาหารและขนม
- **ปลาร้า** ตำบลโพนางดำตก อำเภอสรรพยา ปลาร้าเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งที่สำคัญใน จ. ชัยนาท เป็นอาหารหลักที่ยืนหยัดเคียงคู่ครัวและวิถีชีวิตชาวชัยนาทตั้งแต่โบราณ ปลาที่ใช้ทำมีปลาสร้อย ปลาตะเพียน ปลาช่อน ปลากะตือ และปลาสวาย ในส่วนของคุณค่าทางอาหารของปลาร้ามีครบทั้ง 5 หมู่ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในจังหวัดชัยนาททำกันหลายตำบลเป็น อาชีพเสริมจากการทำนา เช่น กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร บ้านวัดคงคาราม ตำบลโพนางดำตก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท รวมตัวกันผลิตปลาร้าจำหน่ายเสริมรายได้ โดยรวบรวมปลาจากแม่น้ำเจ้าพระยา มาแปรรูปเพิ่มมูลค่า ซึ่งปกติเกษตรกรจะจับไปจำหน่ายทั้งตัว และได้ราคาไม่สูงมากนัก ในการทำกลุ่มเกษตรกรจะเน้นด้านการคัดเลือกปลา โดยจะใช้ปลาสวายมาทำเพราะมีเนื้อมากและรสชาติถูกใจผู้บริโภค แล่เป็นชิ้น แล้วล้างน้ำให้สะอาด ผึ่งให้แห้ง จากนั้นนำเกลือเม็ดมาตำให้ละเอียดคลุกเคล้ารวมกับเนื้อปลาหมักในไหทิ้งไว้ 1 คืน จากนั้นนำเนื้อปลาขึ้นมาผึ่งให้แห้ง แล้วผสมกับข้าวคั่ว และหมักไว้อีก 3 วัน ก็จะได้ปลาร้าปลาสวาย สามารถนำไปทอดจำหน่าย หรือจะหมักต่อไปอีก เพื่อให้รสชาติปลาร้าเข้มข้นยิ่งขึ้น ในการทำกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดังกล่าว จะเน้นความสะอาดทุกขั้นตอนการผลิตไม่ใช้สารกันบูด ทำให้ผู้บริโภคเกิดความเชื่อมั่นมากขึ้น การรวมตัวกันทำกิจกรรม

เช่นนี้ นอกจากจะทำให้เกิดความสามัคคีในชุมชนแล้วแม่บ้านเกษตรกรมีรายได้เสริมเลี้ยงครอบครัว อย่างต่อเนื่อง และยังเป็นการเพิ่มมูลค่าปลาสวยให้สูงขึ้นมากกว่าการจับปลาเป็นตัวๆ ไปจำหน่ายได้ถึง 3 เท่าตัว

- ข้าวซ้อมมือ ตำบลแพรภศรีราชา อำเภอสรรคบุรี กลุ่มเกษตรกรได้ทำข้าวซ้อมมือที่ได้จากการใช้เครื่องสีข้าวแบบโบราณ จัดได้ว่าเป็นข้าวซ้อมมือที่มีชื่อเสียงของชัยนาท เป็นข้าวที่ให้คุณค่าทางโภชนาการสูง มีวิตามินบี 1 วิตามินรวม ธาตุเหล็ก ฟอสฟอรัส แคลเซียม ล้วนมีประโยชน์ต่อร่างกายทั้งสิ้นแหล่งผลิตที่สำคัญคือ กลุ่มแม่บ้านวัดหัวตะพาน ตำบลดงคอน และ ตำบลแพรภศรีราชาอำเภอสรรคบุรี
- ส้มโอขาวแตงกวา ปลูกได้หลายอำเภอในชัยนาท เช่นที่อำเภอมโนรมย์ หันคา สรรคบุรี ริเริ่มปลูกกันมาเกือบ 100 ปีแล้วมีชื่อเสียงมาก ถือว่าเป็นผลไม้ที่ขึ้นชื่อและเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของจังหวัดชัยนาท พันธุ์ที่ดีที่สุด ซึ่งเป็นของอำเภอมโนรมย์ มีคนนิยมปลูกกันมาก ได้แก่ พันธุ์ขาวแตงกวา เนื้อส้มที่เรียกว่า "กุ่ม" หรือ "กร้าม" นั้น มี รสหวานอมเปรี้ยวนิดๆ และกรอบ ไม่มีรสขม มีน้ำเล็กน้อย ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาที่ปลูกที่ตำบลคู้สำเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาทจะได้รับความนิยมมาก นับว่าเป็นผลไม้ที่เป็นทรัพยากรทางธรรมชาติ เป็นสมบัติที่คู่กับเมืองชัยนาท เพราะจากลักษณะภูมิอากาศและคุณค่าทางเคมีของดินทำให้ ส้มโอพันธุ์ขาวแตงกวาและส้มโอพันธุ์อื่นๆที่ปลูกในจังหวัดชัยนาทมีรสชาติดีเป็นที่ต้องการของตลาดจนผลผลิตไม่ทันกับความต้องการ ทางราชการจึงได้ส่งเสริมให้เกษตรกรขยายพื้นที่เพาะปลูกมากขึ้นทุกๆปี ชัยนาทจะมีการจัดงานประกวดส้มโอประจำปีเป็นประจำจัดช่วงปลายเดือนสิงหาคม-ต้นเดือนกันยายน บริเวณหน้าศาลากลางจังหวัด และมีการจัดนิทรรศการให้ความรู้จากหน่วยงานทางราชการ การออกร้านจำหน่ายกิ่งพันธุ์และผลส้มโอของเกษตรกรชาวชัยนาทเพื่อประชาสัมพันธ์ และส่งเสริมการตลาดของผลผลิตทางการเกษตร
- ขนมเปียกยูง ตำบลโพนางดำตก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท สินค้าเข้าโครงการโอท็อปได้ 5 ดาว และได้รับสัญลักษณ์ของดีจังหวัดชัยนาท จำหน่ายที่ตลาดโพนางดำ อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท มายาวนานหลายสิบปี เป็นสูตรเฉพาะที่ไม่เหมือนใคร ด้วยเปลือกแบ่งเนื้อ

นุ่มหอม บวกกับไส้ถั่วเหลืองนุ่มและเคี้ยวจนชั้นหอมมัน รวมทั้งไข่เค็มสด และยังมีสูตรพิเศษ ใส่เงาะดำคั่วหอม ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสุขภาพ ยังเป็นของดีจังหวัดชัยนาท เหมาะสำหรับเป็นของฝาก

- ข้าวหลาม ทำจากข้าวเหนียว บรรจุลงในกระบอกไม้ไผ่ แล้วนำไปเผาให้สุกทำทั่วไปแต่ที่สำคัญคือที่ตำบลเขาท่าพระ ตำบลบ้านเขย่น อำเภอหันคา ซึ่งทำจากข้าวเหนียวพันธุ์ดี มีกลิ่นหอมหวานรสกลมกล่อม บรรจุในกระบอกไม้ไผ่สีนวลซึ่งเป็นไม้ไผ่หายาก เมื่อเผาแล้วในกระบอกไม้ไผ่สีนวลออกมาปนกับข้าวเหนียว ข้าวเหนียวจะนุ่มกว่าปกติ ทุกบ้านจะนิยมทำข้าวหลามด้วยตนเอง
- ขนมกง ต.บางหลวง อ.สรรพยา เป็นขนมโบราณนิยมรับประทานกันแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถือกันว่าเป็นขนมที่ใช้ในพิธีแต่งงานเพื่อให้ชีวิตดำเนินไปไม่ไห้สิ้นสุด ส่วนผสมของขนมกง ประกอบด้วย ถั่วเหลือง น้ำตาล มะพร้าว น้ำตาล แป้ง และขนมกงยังมีคุณค่าทางอาหารด้านโปรตีนอีกด้วย

นอกจากอาหาร ขนมที่นิยมรับประทานกันอย่างแพร่หลายดังกล่าวแล้ว เมื่อนักท่องเที่ยวหรือผู้สนใจไปแวะเยือนจังหวัดชัยนาท มีร้านอาหารที่สามารถแวะเวียนไปได้เช่น

- ร้านกลางซอย
363/18-20 ถนนชัยนาท-สุพรรณบุรี อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5641 158
- ข้าวแกงเจ้าพระยา (ข้าวแกง)
335/2 ถนนพหลโยธิน อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5641 1811
- ครัวชัยนาท (ปลา-กุ้งแม่น้ำ, จิ้น)
206 ถ. พหลโยธิน แยกเอเชีย ต. เสือโฮก โทร. 0 5641 1351, 0 5641 2117
- ครัวท่าลาด (อาหารตามสั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)
236 หมู่ 7 ตำบลธรรมมูล อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5641 4356

- ครัวมานิกา
304/31-32 ถ.ลูกเสือ 2 ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ชัยนาท โทร. 0 5642 1487
- ครัวอรรณ (อาหารตามสั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)
444 หมู่ 3 ตำบลธรรมมูล อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5642 3136
- ณัฐ ไชยงค์ (อาหารไทย, จีน, กุ้ง-ปลาแม่น้ำ)
60 หมู่ 11 ถ. วัดสิงห์-ดอนตาล ต. มะขามเฒ่า โทร. 0 5646 1009
- นำชัย คอฟฟี่ เฮาส์ ในโรงแรมนำชัย 63/22 ถนนคงธรรม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5641 1724-5
- ป๊อ (อาหารตามสั่ง, ฟันเมือง)
222 ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5641 2402,
0 5641 6506
- เพ็ญภา
64/16 ถนน ลูกเสือ 2 อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5641 1697
- แพเจ้าคุณ
183 หมู่ 2 ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5642 1339
- แพริมน้ำ
17 หมู่ 2 ถนนท่าข้าวโพด ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5642 1471
- แพอาหารรุ่ง บนเส้นทางไปเขื่อน อาหารตามสั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ
185 หมู่ 2 ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5641 2779
- เรือนแพ
5 ถนนชัยณรงค์ หน้าศาลากลางจังหวัด ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท
โทร. 0 56411 625, 0 5641 1825

- เรือนไทย
350 ถนนวงษ์ไศ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5641 1741
- เรือนรังนก
ที่อยู่ :259 ถ.พหลโยธิน ม.3 ต.เสือโฮก อ.เมือง จ.ชัยนาท(ใกล้วัดดอนรังนก)โทร. 0 5645 6336
- เรือนริมน้ำอรัญญา
ริมแม่น้ำเจ้าพระยาใกล้วัดพระยาตาก โทร. 0 5642 1449
- ระเบียบทิพย์ (อาหารตามสั่ง, ปลา-กุ้งแม่น้ำ)
60/54 ข้าง ธ.กสิกรไทย สาขาชัยนาท ถ.วงษ์ไศ ต.ในเมือง อำเภอเมือง จ.ชัยนาท โทร.0 5642 0299
- ร้านกินปลา
ถ. วัดสิงห์ – ชัยนาท อำเภอมโนรมย์ โทร. 0 5646 1417
- ลาบเปิด
372 ม.5 ถ. ชัยนาท - ตาคลี ต.บ้านกล้วย อ.เมือง จ.ชัยนาท โทร. 0 5641 4149
- สามรส
85/1 หมู่ 4 อุตะเถา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5644 7193, 08 1815 4687, 08 5054 8670 website : <http://www.siamrose.com>
- สุกี้หม้อไฟเก่าข้าว (อาหารตามสั่ง, กว๊ายเตี๋ย, สุกี้)
21/10 ถนนพรหมประเสริฐ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5641 1431
- ส้มจีน (อาหารตามสั่ง, กว๊ายเตี๋ย, ปลาแม่น้ำ)
285 ถนนชัยณรงค์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท โทร. 0 5642 1238
- สวนอาหารเรือนไม้
ใกล้สำนักงานแรงงานจังหวัดชัยนาท โทร. 08 1944 9955

- สวนอาหารบ้านฉิมชุน

ตรงข้ามวิทยาลัยพยาบาล โทร. 08 9439 8661, 0 5641 2148

- ห้องอาหารโรงแรมมนตรี (อาหารไทย, จีน)

309/30 ถ. พหลโยธิน ต.บ้านกล้วย อำเภอเมือง จ.ชัยนาท โทร. 0 5641 1523-4

ที่มา <http://www.newviewtour.com>

ง. 5 ที่พัก

สำหรับผู้ไปเที่ยวจังหวัดชัยนาทและต้องการพักค้างคืน ทางจังหวัดก็มีที่พักสำหรับนักท่องเที่ยว ซึ่งมีทั้งโรงแรม รีสอร์ท กระโจม บังกะโลหรือที่พักแบบโฮมสเตย์ ในที่นี้จะยกตัวอย่างพอสังเขป

- โรงแรมชัยนาทธานี อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ตั้งอยู่เลขที่ ๓๔๕ ถ.พหลโยธิน ต.บ้านกล้วย โทร. ๐ ๕๖๔๑ ๖๗๙๙ โทรสาร ๐ ๕๖๔๑ ๖๘๐๐

จำนวน ๗๒ ห้อง ราคา ๘๐๐-๒,๐๐๐ บาท อยู่ติดตัวเมือง เดินทางสะดวก ใกล้สถานที่ท่องเที่ยว

- สุวรรณการ์เด็นท์ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ตั้งอยู่เลขที่ ๘๗๘ หมู่ที่ ๔ ต.บ้านกล้วย โทร. ๐ ๕๖๔๗ ๗๗๘๙ - ๙๐, ๐๘ ๑๒๘๑ ๓๑๗๙

โทรสาร ๐ ๕๖๔๗ ๗๗๙๑

มีห้องพักจำนวน ๑๘ ห้อง ราคา ๖๙๐ - ๑,๕๕๐ บาท บรรยากาศสบายเป็นส่วนตัว สัมผัสกลิ่นไอธรรมชาติ ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตำบลบ้านกล้วย

ภาพที่ 081 สุวรรณการ์เด็นท์

ที่มา : <http://www.suwannagaden.com>

- สุวรรณารีเวอร์ไซด์รีสอร์ท อ.เมือง จ.ชัยนาท

ตั้งอยู่ที่ 878 หมู่ 4 ถนนเลียบแม่น้ำเจ้าพระยา ต. บ้านกล้วย โทรศัพท์ 056-477-789, 081-9720-989 ห้องพักรวม 47 ห้อง ราคา 800-3,000 บาท เป็นสถานที่พักที่ค่อนข้างหรู อยู่สบาย

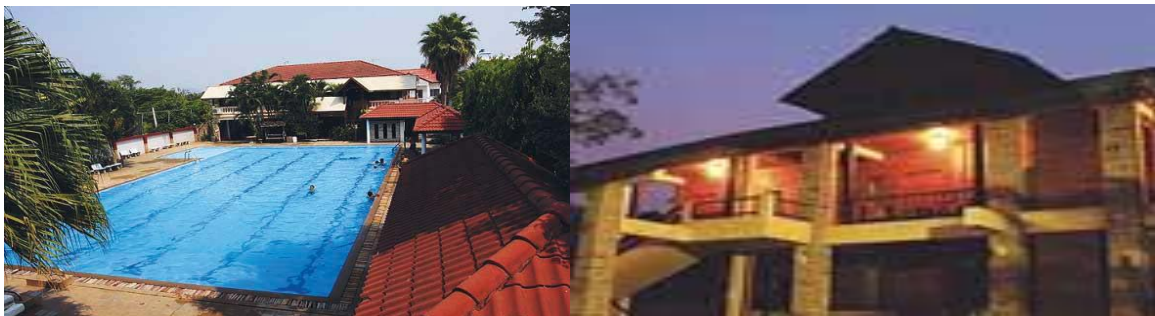
ภาพที่ 082 สุวรรณารีเวอร์ไซด์รีสอร์ท

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

- โรงแรมชัยนาทรีสอร์ท อ.เมือง จ.ชัยนาท

ตั้งอยู่เลขที่ 309/77 ถ.พหลโยธิน ต.บ้านกล้วย Tel. 056-415599, 086-4440708

ชัยนาทรีสอร์ท มีจำนวนห้องพัก 40 ห้อง ราคาตั้งแต่ 400-800 บาท

ภาพที่ 083 โรงแรมชัยนาทรีสอร์ท

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

- แม่น้ำน้อยวัลเลย์ ตำบลชัยนาท อ.เมือง จ.ชัยนาท ที่พักแบบโฮมสเตย์ในบ้านทรงไทยหลังใหญ่อายุกว่าร้อยปี เป็นโฮมสเตย์สำหรับผู้รักธรรมชาติ เป็นสถานที่พักในหมู่บ้านท่องเที่ยวริมแม่น้ำน้อย และเป็นที่พักสำหรับผู้ที่ต้องการสัมผัสวิถีชุมชนริมน้ำอย่างใกล้ชิด บนชั้นสองของบ้านทรงไทยหลังใหญ่สามารถนอนพักได้แบบครอบครัว ห้องนอนติดแอร์นอนได้ 6-10 คน ชั้นล่างของบ้านทรงไทยพื้นที่กว้างขวางสำหรับนั่งรับประทานอาหาร ดูโทรทัศน์ และทำกิจกรรมต่างๆ ท่ามกลางความร่มรื่นของพรรณไม้โบราณและต้นสมุนไพรหลากหลายชนิด เช่น สมอไทย สมอพิเภก มะขามป้อม ลิ้นฟ้า มะตูม กรันเกรา ฯลฯ มีการทำกิจกรรมต่างๆ อาทิ ล่องเรือ เรียนทำอาหารพื้นบ้าน ขนมโบราณ นวดแผนไทย การตีกลองยาว ทำออกกกำลังกายไม้พลอง ปลูกผักแบบเกษตรอินทรีย์ ฯลฯ ราคาค่าที่พักส่วนใหญ่จะคิดรวมกับค่าอาหาร 3 มื้อ เฉลี่ยคนละ 250 บาทต่อคนต่อวัน

ภาพที่ 084 แม่น้ำน้อยวัลเลย์

ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยนาท

- มูลนิธิบูรณะชนบทแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ (ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนป้วย อี้ัง ภากรณ์) เลขที่64 ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เป็นที่พักราคาประหยัด สะอาด ปลอดภัย เหมาะสำหรับครอบครัว หมู่คณะ กลุ่มนักเรียน นักศึกษา หรือนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยลำพังก็จะสะดวก อยู่บนถนนฝายน้ำล้น ห่างจากตัวเมืองชัยนาทเพียง 3 กม.ห่างจากเขื่อนเจ้าพระยาราว 4 กม. จำนวนห้องพัก : 8 ห้อง ราคา : 250 - 2000 บาท โทรศัพท์: 0 5641 1220-1แฟกซ์: 0 5641 1220

ภาพที่ 085 มุลานิบุรณะชนบทแห่งประเทศไทย

ที่มา : <http://www.pueycentre.org>

- ภูนรา รีสอร์ท อ.สรรคบุรี จ.ชัยนาท

หลังตลาด ริมแม่น้ำน้อย ราคาวันละ 350-400 บาท (เช้าก่อนบ่ายโมง 400 บาท)

เบอร์โทรศัพท์ 056-482103, 089-2676354, 083-9553968

ภาพที่ 086 ภูนรา รีสอร์ท

ที่มา : <http://www.tatsuphan.net>

- ณัฐชนนทีรีสอร์ท

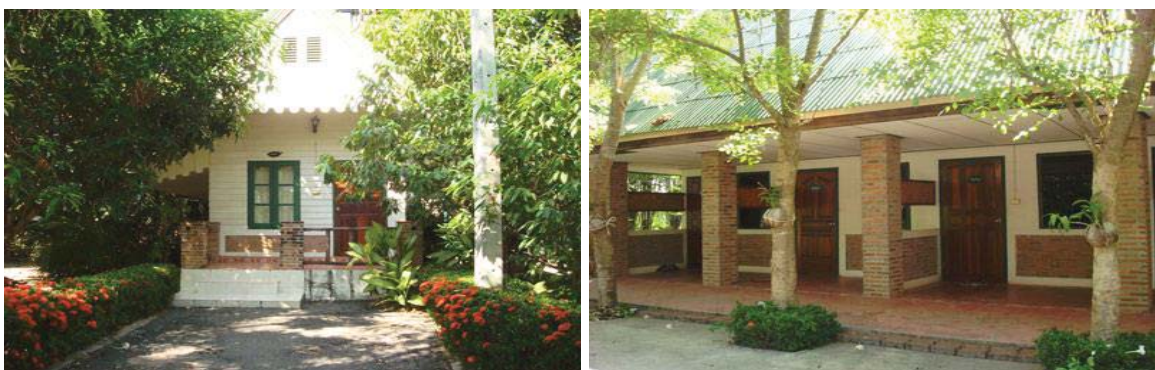
ณัฐชนนทีรีสอร์ท ตั้งอยู่ท่ามกลางบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติ ด้านหลังติดกับทุ่งนาเขียวขจี ในตัวรีสอร์ทได้ตกแต่งด้วยต้นไม้ ซึ่งตัดกับสีครีมของรีสอร์ท ชวนให้มาพักผ่อน ...

ภาพที่ 087 ณัฐชนนทีรีสอร์ท

ที่มา: <http://www.suwannagaden.com>

- มนอร์มย์ รีสอร์ทแอนด์สปา ตำบลคิ่งสำเภา อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาทใกล้สวนนก
ชัยนาท มีบริการนวดแผนโบราณ ฟิตเนส ล่องเรือทรงไทย ชมแม่น้ำสะแกกรัง
ตั้งอยู่เลขที่ 222 ตำบลคิ่งสำเภา อำเภอมโนรมย์โทรศัพท์: 05642 3648, 05642 3109, 08
1561 8065, 08 6201 5594 แฟกซ์: 0 5642 3109 จำนวนห้องพัก 34 ห้อง ราคา : 450 -
1200 บาท จำนวนห้องประชุม : 1 ห้อง , ความจุ: 100 คน
- บ้าน ไพรนกยูงรีสอร์ท
รีสอร์ทท่ามกลางธรรมชาติ ในอำเภอดันคา
ที่อยู่ : 89 หมู่ 3 ถนนหันคา-บ้านรางจิก ตำบลไพรนกยูง อำเภอดันคา จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 088 บ้าน ไพรนกยูงรีสอร์ท

ที่มา www.TATsuphan.net และ <http://chainat.mots.go.th>

- แมกไม้ รีสอร์ท ตำบลหันคา อำเภอด่านช้าง จังหวัดชัยนาท รีสอร์ทในอำเภอด่านช้าง แวดล้อมด้วยธรรมชาติเขียวขจี ที่อยู่ : 740 หมู่ 1 ตำบลหันคา อำเภอด่านช้าง จ. ชัยนาท จากตัวเมืองจังหวัด ชัยนาท มุ่งหน้าใช้เส้นทางน สายเอเชีย จะพบแมกไม้รีสอร์ท อยู่ใกล้กับโรงเรียน หันคาพิทยาคม โทรศัพท์: 0 5645 1600จำนวนห้องพัก : 12 ห้อง ราคา : 450 – 690 บาท

ภาพที่ 4089 แมกไม้ รีสอร์ท

ที่มา <http://www.reviewthaitravel.com>

นอกจากนี้ยังมีที่พักอื่นๆในหลายอำเภอของจังหวัดชัยนาทให้นักท่องเที่ยวและผู้สนใจเข้าพักตามสะดวกดังนี้

- ณัฐไชยงค์ รีสอร์ท 60 หมู่ 11 ถนนวัดสิงห์-ดอนตาล ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอด่านช้าง จังหวัดชัยนาท จำนวนห้องพัก : 29 ห้อง , ราคา : 250 - 500 บาท โทร: 0 5646 1009, 0 5643 0230
- ชัยนาท อินน์ 294 หมู่ 4 ถนนชัยนาท-สุพรรณ ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จ.ชัยนาท จำนวนที่พัก 30 ห้อง ราคา 200 - 400 บาท โทร : 0 5641 2451
- นำชัย 63/22 ถนนธรรม ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จ.ชัยนาท จำนวนที่พัก 90 ห้องราคา 200 - 800 บาท โทร : 0 5641 1725
- ปลายฟ้ารีสอร์ท รีสอร์ทปิกนิก ใกล้ชิดธรรมชาติ สนามหญ้ากว้างๆ หนึ่งเดียวในย่านนี้ ที่อยู่ : 232 หมู่ 1 ตำบลท่าชัย อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท 17000 โทร : 08 1309 3639 เว็บไซต์ : <http://www.plaifahresort.com>

- มนตรี 309/30 ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านกล้วย อำเภอเมือง จ.ชัยนาท
จำนวนที่พัก 59 ห้อง ราคา 260 - 600 บาท
โทร : 0 5641 1523-4, 0 5642 0686-7, 0 5641 4258-9 แฟกซ์ : 0 5641 129
- วังสิงห์ รีสอร์ท 99 หมู่ 3 ตำบลมะขามเฒ่า อำเภอวัดสิงห์ จังหวัดชัยนาท
โทรศัพท์: 0 5643 0309
- สุขจิต 309/3-8 ถ.วงษ์โค ต.บ้านกล้วย อำเภอเมือง จ.ชัยนาท จำนวนที่พัก 60 ห้องราคา
200 - 450 บาท โทร : 0 5641 1009, 0 5641 1080, 0 5642 1570

ที่มา <http://www.reviewthaitravel.com>

จ. ด้านการผลิตสินค้า Otop

ชาวบ้านในจังหวัดชัยนาทหลายอำเภอมีวิถีชีวิตชุมชนเป็นของตนเอง มีภูมิปัญญาที่น่าสนใจน่าเรียนรู้ มีการผลิตสินค้าพื้นบ้านจากภูมิปัญญา (OTOP) ผลิตภัณฑ์จากงานหัตถกรรมพื้นบ้านด้วยมือชาวบ้านเป็นหลัก ซึ่งมีรูปแบบและเอกลักษณ์ของท้องถิ่น ผลิตภัณฑ์มีชื่อเสียงคุณภาพดีและราคาย่อมเยา ในแต่ละอำเภอจะมีผลิตภัณฑ์ที่แตกต่างกัน ในหลายๆอำเภอเช่น อำเภอเมือง อำเภอสรรพยา อำเภอหันคา อำเภอมโนรมย์ ฯลฯ ได้แก่

- หัตถกรรมลูกปัดบ้านดอนมะรุม ตำบลชัยนาท อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 090 หัตถกรรมลูกปัดบ้านดอนมะรุม

ที่มา : <http://www.thaitambon.com>

แนวคิดที่ใช้ในการพัฒนา เป็นการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากพวงกุญแจ เข็มขัด ให้มีลวดลายที่สวยงาม จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย เช่น รูปสัตว์ และเข็มขัดมีลวดลายที่สวยงาม เป็นที่นิยมของตลาด

- กระเป๋าผักตบชวา อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 091 กระเป๋าทำจากผักตบชวา

ที่มา : <http://www.thaitambon.com>

แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผักตบชวามาเป็นกระเป๋าให้มีลวดลายที่สวยงาม โดยรูปแบบของกระเป๋าจะมีลวดลายแตกต่างกันไปเพื่อเพิ่มมูลค่าของผลิตภัณฑ์ เป็นกระเป๋าผักตบชวาที่รูปแบบเป็นที่นิยม

- ลูกประคบสมุนไพรสด อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 092 ลูกประคบสมุนไพรสด

ที่มา : <http://www.thaitambon.com>

แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์คือการนำความรู้ด้านสมุนไพรมาจัดตั้งกลุ่มลูกประคบสมุนไพรสด เพื่อเป็นการอนุรักษ์สมุนไพรไทย และรักษาแบบอย่างแพทย์แผนไทย พัฒนาจากลูกประคบลูกใหญ่ มาเป็นแบบถุงมือเพื่อสะดวกในการใช้งาน จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ใช้บรรเทาปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ บรรเทาอาการฟกช้ำ เคล็ดขัดยอก ทำให้ผิวสวย เลือดลมเดินสะดวก

- ไม้กวาดดอกหญ้า อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 093 ไม้กวาดดอกหญ้า

ที่มา : <http://www.thaitambon.com>

แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากไม้กวาดพื้น ที่ใช้ในการกวาดฝุ่น ผง เพื่อทำความสะอาดทั่วไป อันใหญ่ ใช้งานได้น้อย จึงมีการพัฒนาเป็นอันเล็ก เพื่อให้สะดวกในการพกพาและใช้งานได้อเนกประสงค์มากขึ้น เช่น ปัดฝุ่นในรถยนต์ ปัดกวาดมุ้งลวด เหล็กดัด ฯลฯ จุดเด่นของผลิตภัณฑ์คือเป็นไม้กวาดขนาดเล็กกระทัดรัด สะดวกในการใช้งาน เพิ่มความสวยงาม นำใช้ด้วยการแกะสลักลวดลายเพิ่มสีสัน และถักห่วงสำหรับแขวน

- สบู่สมุนไพร อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 094 สบู่สมุนไพร

ที่มา : <http://www.thaitambon.com>

แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ จากการที่ค่าใช้จ่ายภายในครัวเรือนและแจกจ่ายให้ญาติพี่น้อง เพื่อนบ้านใช้เห็นว่ามีผลดีมีความต้องการใช้มากขึ้นจึงผลิตเพิ่มมากขึ้น และเกิดการรวมตัวกันเพื่อจัดตั้ง กลุ่มสบู่สมุนไพรเพราะเป็นผลิตภัณฑ์ที่ทำมาจากสมุนไพรไทย ที่มีอยู่ในท้องถิ่น หาได้ง่าย ราคาไม่แพง จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ ทำจากสมุนไพรธรรมชาติ ปราศจากสารเคมี ช่วยลดริ้วรอย

- มะเฟืองหยี อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 095 มะเฟืองหยี

ที่มา : <http://www.thaitambon.com>

แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ มะเฟือง มีวิตามินซีสูง ป้องกันเลือดออกตามไรฟัน เป็นผลไม้ที่ไม่ค่อยนิยมบริโภคผลสดมากนักและมีมากในท้องถิ่น ประกอบกับในหมู่บ้านมีผู้รู้ในการถนอมอาหาร จึงนำมาแปรรูปเพื่อเป็นการถนอมอาหารให้อยู่ได้นานและเพิ่มรสชาติให้น่าทานยิ่งขึ้นจุดเด่นของผลิตภัณฑ์เป็นการถนอมอาหารด้วยน้ำตาล โดยไม่ต้องใช้สารกันบูด สามารถเก็บได้นาน รสชาติอร่อย กลมกล่อม

- การทำเครื่องเบญจรงค์ อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 096 การทำเครื่องเบญจรงค์

ภาพที่ 097 สาธิตการทำเครื่องเบญจรงค์

ที่มา : <http://www.thaitambon.com> ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยนาท

จังหวัดชัยนาทมีการทำเครื่องเบญจรงค์ที่สวยงาม เช่นที่ ชัยนาทเซรามิคได้ผลิตเครื่องเบญจรงค์ 5 สีแบบโบราณผลงานช่างฝีมือที่ตำบลชัยนาท อำเภอเมือง มีพระพุทธรูปปางมารวิชัย และรูปปั้นพระโพธิสัตว์กวนอิมเป็นผลิตภัณฑ์โดดเด่น ปัจจุบันได้ร่วมแสดงสินค้าในงาน Thailand trade show 2013 ระหว่างวันที่ 24-28 ก.ค.2556 ณ Suntce city mall convention ประเทศสิงคโปร์

- กระเป๋าจักสานลือเลื่อน อำเภอมือง จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 098 กระเป๋าจักสานลือเลื่อน

ที่มา : <http://www.thaitambon.com> ที่มา : สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดชัยนาท

แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พัฒนาปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์เป็นรูปแบบใหม่ ๆ ให้น่าสนใจมากยิ่งขึ้น และสร้างอุปกรณ์ส่งเสริมทางการตลาดเป็นใบ Tags ส่วนจุดเด่นของผลิตภัณฑ์นั้นคือเป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย ใช้เป็นกระเป๋าเดินทาง กระเป๋าใส่เสื้อผ้าแบบลาก หรือสามารถไปซื้อของ/ซื้ออப்பิงตามห้างสรรพสินค้าได้เพราะรูปทรงสวยงาม การใช้งานก็สะดวกบรรจุของได้มาก เหมาะกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

- ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินญี่ปุ่น อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 099 ดอกไม้ประดิษฐ์จากดินญี่ปุ่น

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรรพยา

แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ เปลี่ยนจากดอกไม้กระถาง มาเป็นดอกไม้ประดิษฐ์นำมาใส่กรอบรูป ซึ่งเพิ่มรูปแบบผลิตภัณฑ์ขึ้นมาใหม่ เพิ่มประโยชน์ใช้สอย ตกแต่งได้ทุกห้อง สร้างอุปกรณ์ส่งเสริมทางการตลาดเป็นใบ Tags จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ คือเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นเครื่องประดับ ของใช้ ของที่ระลึก ของชำร่วย ที่ย่อส่วน สะดวกในการพกพา หรือจะวางประดับตกแต่งสถานที่ต่าง ๆ อย่างสวยงาม และไม่เปลืองเนื้อที่

- กระเป๋ากัดบขวาผีเสื้อเกลียว ตำบลสรรพยา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 100 กระเป๋ากัดบขวาผีเสื้อเกลียว

ที่มา <http://www.thaitambon.com>

พัฒนาจากกระเป๋ากัดที่ทำด้วยผักตบชวาแบบธรรมดาเป็นกระเป๋ากัดผีเสื้อเกลียวปีกกว้าง โดยทำเป็นเชือกเกลียวแล้วนำมาสาน ด้านในบุผ้าฝ้าย หูทำจากไม้ จุดเด่นของผลิตภัณฑ์คือแปลกตา สวยงาม น่าใช้

- กระถางปูน ตำบลตลุก อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท

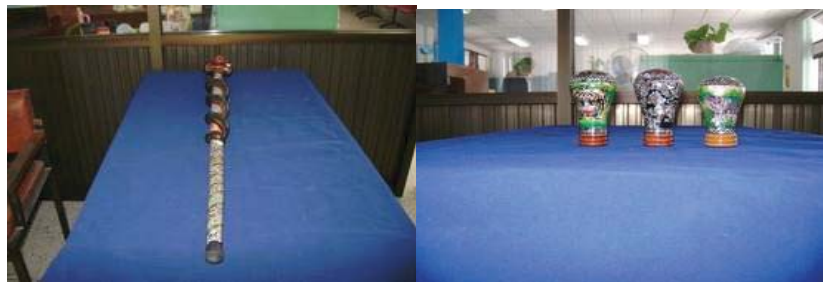

ภาพที่ 101 กระถางปูน

ที่มา สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรรพยา

กลุ่มอาชีพปั้นกระถางบ้านท้องคู้ ได้ผลิตกระถางปูนบ้านท้องคู้เป็นผลิตภัณฑ์ที่แข็งแรง ทนทาน รูปทรงสวยงาม มีให้เลือกหลายแบบหลายขนาด ราคาไม่แพง เหมาะใช้กับการปลูกต้นไม้ทั้ง กลางแจ้งและในร่ม

- กลุ่มไม้กลึงบ้านดอกกระโดน อำเภอหันคา จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 102 กลุ่มไม้กลึงบ้านดอกกระโดน

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอหันคา

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มทำจากไม้เช่น พานผิงมุก ไม้เท้าสูง กล่องเอนกประสงค์ หัวเกียร์ มีการพัฒนาการบรรจุภัณฑ์ ให้บ่งบอกที่อยู่ผู้ผลิตสินค้าเช่น กล่องใส่หัวเกียร์ ซึ่งกล่องใส่หัวเกียร์นี้จะ

แสดงออกถึงถิ่นที่อยู่ของผลิตภัณฑ์ เพิ่มความสวยงาม สวยสะดุดตา สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์อีกด้วย

- ผลิตภัณฑ์จากไม้บ้านดอนขงโค อำเภอนาคู จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 103 ผลิตภัณฑ์จากไม้บ้านดอนขงโค

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนาคู

การสร้างผลิตภัณฑ์โดยการนำเศษไม้สักชิ้นเล็กๆที่เหลือใช้มาสร้างคุณค่าโดยทำเป็นเฟอร์นิเจอร์ เช่น ไม้แขวนเสื้อ เก้าอี้ กรอบรูป สตูลสำหรับนั่ง มีคุณลักษณะพิเศษ แข็งแรง ทนทาน สวยงาม

- ไข่เค็มพอกดินภูเขาสารพัดดี หมู่บ้านบ้านเขียน อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

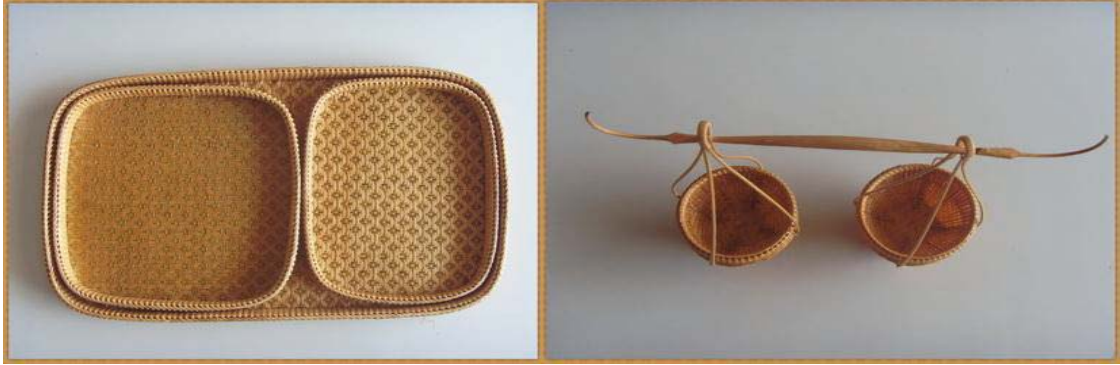

ภาพที่ 104 ไข่เค็มพอกดินภูเขาสารพัดดี

ที่มา สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสัตหีบ

แนวคิดของกลุ่มโดยสมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเขียนส่วนใหญ่เลี้ยงเป็ดตามทุ่งนา เมื่อผลผลิตออกมาพร้อมกันทำให้ไข่มีราคาถูก กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านเขียนจึงร่วมกันคิดและทำไข่เค็มเพื่อเพิ่มมูลค่าและยืดอายุการเก็บไข่ได้นาน โดยทดลองใช้ดินภูเขาสารพัดดีมาพอกไข่ (ทดลองกับดินทั่วไปแล้วไม่ดี) ปรากฏว่า ไข่เค็มมีรสชาติดี ไข่แดงเป็นทราย ไข่ขาวนุ่มอร่อย จึงใช้ชื่อว่า " ไข่เค็มพอกดินภูเขาสารพัดดี" จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ไข่แดงเป็นทรายสีแดงสวยไข่ขาวนุ่ม หอมกลิ่นสมุนไพร มีธาตุฟอสฟอรัสจากดินภูเขาที่นำมาพอกไข่ผสมอยู่

- ผลิตภัณฑ์จักสานลายโบราณ ตำบลศิลาदान อำเภอมโนรมย์ จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 105 ผลิตภัณฑ์จักสานลายโบราณ

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอมโนรมย์

แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ คือต้องการพัฒนาเพิ่มประเภทของผลิตภัณฑ์ใหม่ในแนวของใช้ใน
ชีวิตประจำวัน ซึ่งจากเดิมไม่มีทำโดยนำเทคนิค การจักสานเดิมมาประยุกต์ ซึ่งเป็นภูมิปัญญาของชุมชนที่มี
ความชำนาญในการจักสาน ทำการสานลวดลาย ที่มีความปราณีตสวยงามสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ผลิตภัณฑ์

- ผลิตภัณฑ์แจกันดอกไม้ ดอกไม้ประดิษฐ์ อำเภอมโนรมย์ ชัยนาท

ภาพที่ 106 ผลิตภัณฑ์แจกันดอกไม้ ดอกไม้ประดิษฐ์

ที่มา สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอมโนรมย์

แนวคิดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ ให้สามารถใช้งานได้ทั่วไป สะดวกต่อการหยิบใช้พัฒนาจากดอกไม้สดเป็นดอกไม้ประดิษฐ์ เพื่อเพิ่มแนวทางใหม่ๆ ให้กับผลิตภัณฑ์จุดเด่นของผลิตภัณฑ์ เป็นผลิตภัณฑ์ ที่สามารถใช้ได้ทุกโอกาส สามารถดัดแปลงใช้ได้หลายโอกาส เพื่อเป็นช่องทางทางการตลาด

- กล้วยตากพลังแสงอาทิตย์ ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 107 กล้วยตากพลังแสงอาทิตย์

ที่มา ชัด ขำเอี่ยมรายการเกษตรรับอรุณวันเสาร์สถานีวิทยุแห่งประเทศไทยจังหวัดชัยนาท

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านสระไม้แดงตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี ได้รวมกลุ่มกันผลิตกล้วยตากพลังแสงอาทิตย์ โดยสร้างโรงอบแสงอาทิตย์ซึ่งได้รับคำแนะนำจากคุณฉมุล จันทรวงศ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลโดยใช้โครงสร้างแบบกระดี่บทั่วไปปูพื้นด้วยพลาสติกสีดำคลุมด้วยพลาสติกใสเป็นโรงอบ พลังแสงอาทิตย์ ป้องกันปัญหาเรื่องฝุ่นละอองและแมลงวัน ซึ่งจะทำให้กล้วยตากมีความสะอาด ถูกหลักอนามัย อยู่ได้นาน นำรับประทาน

- ข้าวเกรียบว่าวโบราณ ตำบลแพรศรราชา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 108 ข้าวเกรียบว่าวโบราณ

ข้าวเกรียบว่าวโบราณประยุกต์เป็นการนำอาหารที่ทำกันแต่โบราณมาผลิตเป็นสินค้าโอท็อป นอกจากจะมีรสชาติอร่อยแล้วยังเป็นการสืบสานขนบพื้นบ้านอีกด้วย

- เครื่องปั้นดินเผาบ้านท่าระบาด ตำบลแพรกศรีราชา อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 109 เครื่องปั้นดินเผาบ้านท่าระบาด

ที่มา สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรรคบุรี

กลุ่มอาชีพเครื่องปั้นดินเผาบ้านท่าระบาดรวมตัวกันผลิตเครื่องปั้นดินเผาที่ใช้วัสดุที่มีคุณภาพ มีความคงทนถาวร และรูปแบบทันสมัย น่าใช้อย่างยิ่ง เช่น กระถาง แก้วน้ำ จาน ที่รดต้นไม้ บัวรดน้ำ กระปุกออมสิน ชุดเครื่องใช้ในห้องน้ำใส่สบู่ แปรงสีฟัน ที่ใส่น้ำหอมระเหยอโรมา ฯลฯ

- น้ำส้มควันไม้ ตำบลบางซุด อำเภอสรรคบุรี จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 110 น้ำส้มควันไม้

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสรรคบุรี

กลุ่มปรับตัวสู่การพัฒนา ตำบลบางซุด อำเภอสรรคบุรี ได้รวมตัวกันผลิตน้ำส้มควันไม้ซึ่งเป็นของเหลวที่เกิดจากควันของการเผาถ่านในช่วงที่ไม้กำลังเปลี่ยนเป็นถ่านเมื่อทำให้เย็นลง โดยการทำให้เกิดการควบแน่น แล้วกลั่นตัวเป็นหยดน้ำ ของเหลวที่ได้นี้เรียกว่า น้ำส้มควันไม้ มีกลิ่นไหม้ สารประกอบส่วนใหญ่เป็นกรดอะซิติก มีความเป็นกรดต่ำ มีสีน้ำตาลแกมแดงนำไปใช้ประโยชน์ทางการเกษตรจะมีคุณสมบัติ เช่น เป็นสารปรับปรุงดิน สารป้องกันกำจัดศัตรูพืช และสารเร่งการเติบโตของพืช นอกจากนี้ มีการนำน้ำส้มควันไม้ไปใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรม เช่น ใช้ผลิตสารดับกลิ่นตัว ผลิตสารปรับผิวนุ่ม ใช้ผลิตยารักษาโรคผิวหนัง (แหล่งที่มา:หนังสือนิตยสารเทคโนโลยีเกษตรแนวใหม่, ปีที่ 3 ฉบับที่ 35 เดือนกรกฎาคม 2546, หน้า 49-59 กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย)

สำหรับสถานที่จำหน่ายสินค้าและของที่ระลึกมีมากมาย นักท่องเที่ยวและผู้สนใจสามารถหาซื้อได้ยกตัวอย่างพอสังเขปดังนี้

- ร้านของฝากหน้าสวนนก อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เปิดบริการทุกวัน 08.30-17.00 น.
- ร้านของฝากหน้าศาลากลางจังหวัด อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท เปิดบริการวันจันทร์-วันเสาร์ 08.30-17.00 น.
- กลุ่มแม่บ้านทำทราย ผลิตภัณฑ์แชมพู แชมพู ครีมนวด ครีมอาบน้ำสมุนไพร เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง และมีคุณภาพดี โดยผลิตจากมะกรูด วานหางจระเข้ ดอกอัญชัญ ขมิ้นชัน

ประจำตัว 169 หมู่ 1 ตำบลบางหม่อมลวง อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท 17150 โทรศัพท์: 056-401004 มือถือ: 081-8874569

- กลุ่มหัตถกรรมจักรสานผักตบชวาบ้านอ้อย ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา ซึ่งเป็นการนำเอาวัสดุท้องถิ่นมาประดิษฐ์เป็นสิ่งของเครื่องใช้ ของประดับตกแต่งบ้าน ฝีมือปราณีตสวยงาม ราคาย่อมเยา อาทิ กระเป๋า ตะกร้า รองเท้า กระถางต้นไม้ ถาดรูปไก่ แจกัน 16/1 ม. 7 ตำบลสรรพยา อำเภอสรรพยา จังหวัดชัยนาท 17150 โทรศัพท์: 056-499496 มือถือ: 089-536383
- ชัยนาทเชรามิค เครื่องเบญจรงค์ เครื่องเคลือบลายคราม สีมุก มีทั้งจาน ชาม ถ้วย โถ ชุดน้ำชา จำหน่ายทั้งปลีกและส่ง สามารถหาซื้อได้ 122 ม. 1 ตำบลชัยนาท อำเภอเมือง จังหวัดชัยนาท 17000 โทรศัพท์: 056-426667
- กลุ่มทอผ้าบ้านเนินขาม ผ้าโบราณ ผ้าทอพื้นเมือง ผ้าไหมผ้าฝ้าย ผ้ามัดหมี่ ผ้าตีนจก หมอขวาน 93 หมู่ 6 ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130 โทรศัพท์: 056-451227 มือถือ : 081-786 9700
- พิพิธภัณฑ์ผ้าทอไทครั้ง ผ้าโบราณ ผ้าทอพื้นเมือง ผ้าไหมผ้าฝ้าย ผ้ามัดหมี่ ผ้าตีนจก หมอนขวาน 9/2 ตำบลเนินขาม อำเภอเนินขาม จังหวัดชัยนาท 17130 โทรศัพท์: 056-451337 มือถือ 081-0444641
- กลุ่มจักสานบ้านเนินไผ่ จำหน่ายผลิตภัณฑ์คุณภาพผลิตจากไม้ไผ่ นำมาทำเป็นกระเป๋า ตะกร้า กระจาด ถาดผลไม้ พัด ม. 3 ตำบลวัดโคก อำเภอมนัสนิคม จังหวัดชัยนาท
- กลุ่มทอเสื่อกกบ้านท่าฉนวน จำหน่ายเสื่อกก มีผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากกก และไม้ไผ่ นำมาจัดทำเป็นเสื่อกกคุณภาพดี กระเป๋า ตะกร้า กระจาด ถาดผลไม้ พัด ที่มีคุณภาพและรูปแบบที่สวยงาม 175/1 ม. 2 ต.ท่าฉนวน อ.มนัสนิคม จ.ชัยนาท โทรศัพท์: 056-434021
- กลุ่มแม่บ้านหัวตะพานข้าวซ้อมมือ เป็นข้าวที่ได้จากการใช้เครื่องสีข้าวแบบโบราณ จึงให้คุณค่าทางโภชนาการสูง ที่วัดหัวตะพาน ตำบลแพรกศรีราชา โทรศัพท์: 0 5643 7191
- โครงการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมชนบท เครื่องปั้นดินเผาบ้านท่าระบาด เช่น กระถาง แก้วน้ำ จาน ที่รดต้นไม้ 60 หมู่ 2 ตำบลแพรกศรีราชา การเดินทางตามเส้นทางสายชัยนาท-สุพรรณบุรี ห่างจากอำเภอสรรคบุรี 4 กิโลเมตร เปิดจำหน่ายทุกวัน เวลา 09.00 – 7.00 น. โทรศัพท์: 0 5648 1392

ที่มา <http://www.newviewtour.com>

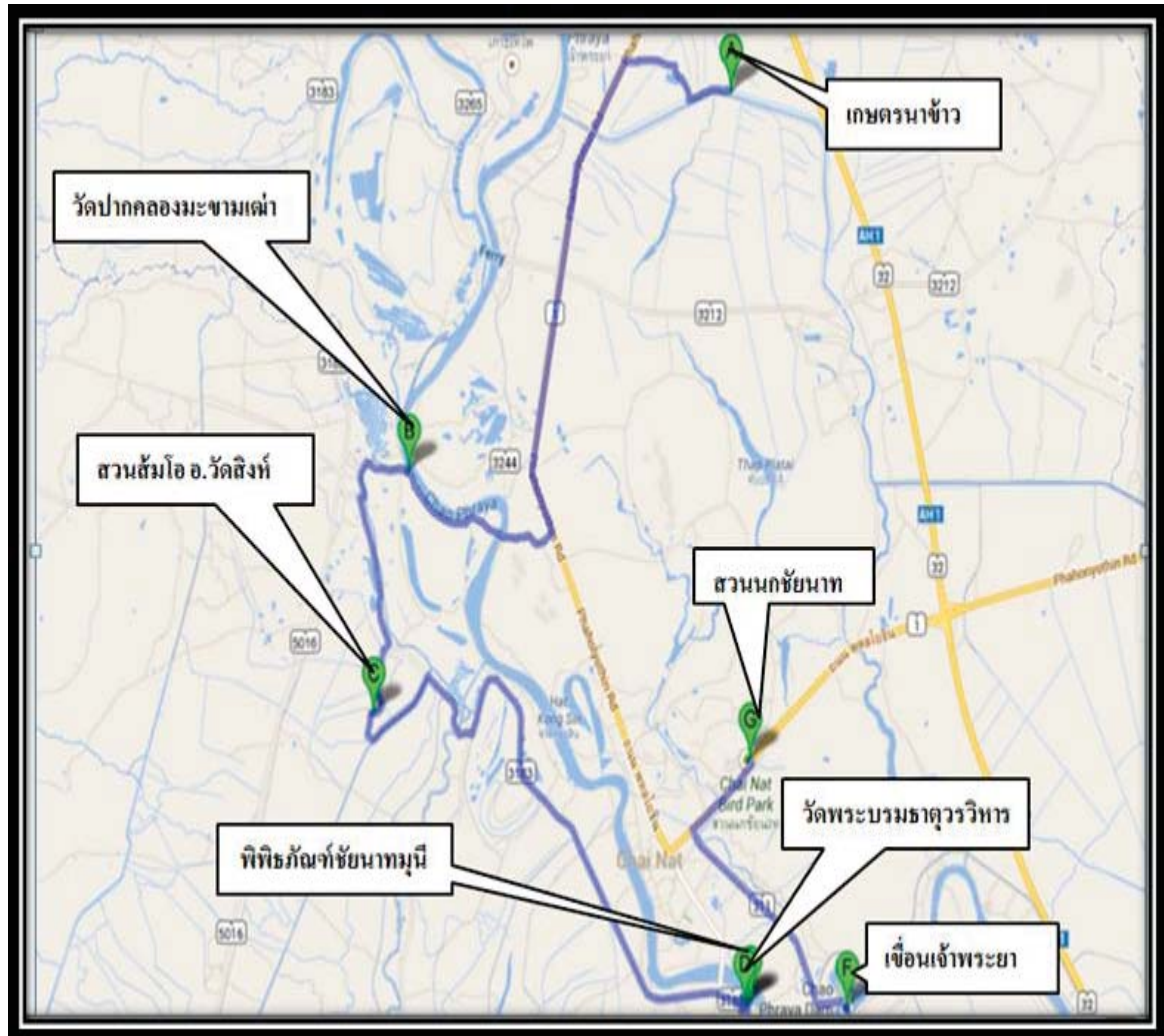
ข้อมูลการเดินทางไปจังหวัดชัยนาท

รถยนต์ ชัยนาทอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 194 กิโลเมตร ไปตามทางหลวงหมายเลข 1 ประมาณกิโลเมตรที่ 50 มีทางแยกเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 32 ผ่าน อ่างทอง สิงห์บุรีประมาณกิโลเมตรที่ 183 มีทางแยกซ้ายมือเข้าสู่ทางหลวงหมายเลข 1 ไปชัยนาทอีก 10 กิโลเมตร หรือใช้ทางพิเศษอุดรรัถยา สอบถามเพิ่มเติม โทร. 1543

รถโดยสารประจำทาง จากกรุงเทพฯ มีรถโดยสารประจำทางปรับอากาศและรถโดยสารธรรมดาออกจากสถานีขนส่งสายเหนือ (หมอชิต 2) เริ่มบริการตั้งแต่เวลา 05.10-17.30 น. ใช้เวลาเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมงครึ่งสอบถามเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 0 2537 8055 บริษัท ชัยนาท ทัวร์ กรุงเทพฯ โทร. 0 2936 3608 ที่ จ.ชัยนาท โทร. 0 5641 2264 หรือเว็บไซต์ www.transport.co.th

ฉ. เส้นทางการท่องเที่ยว

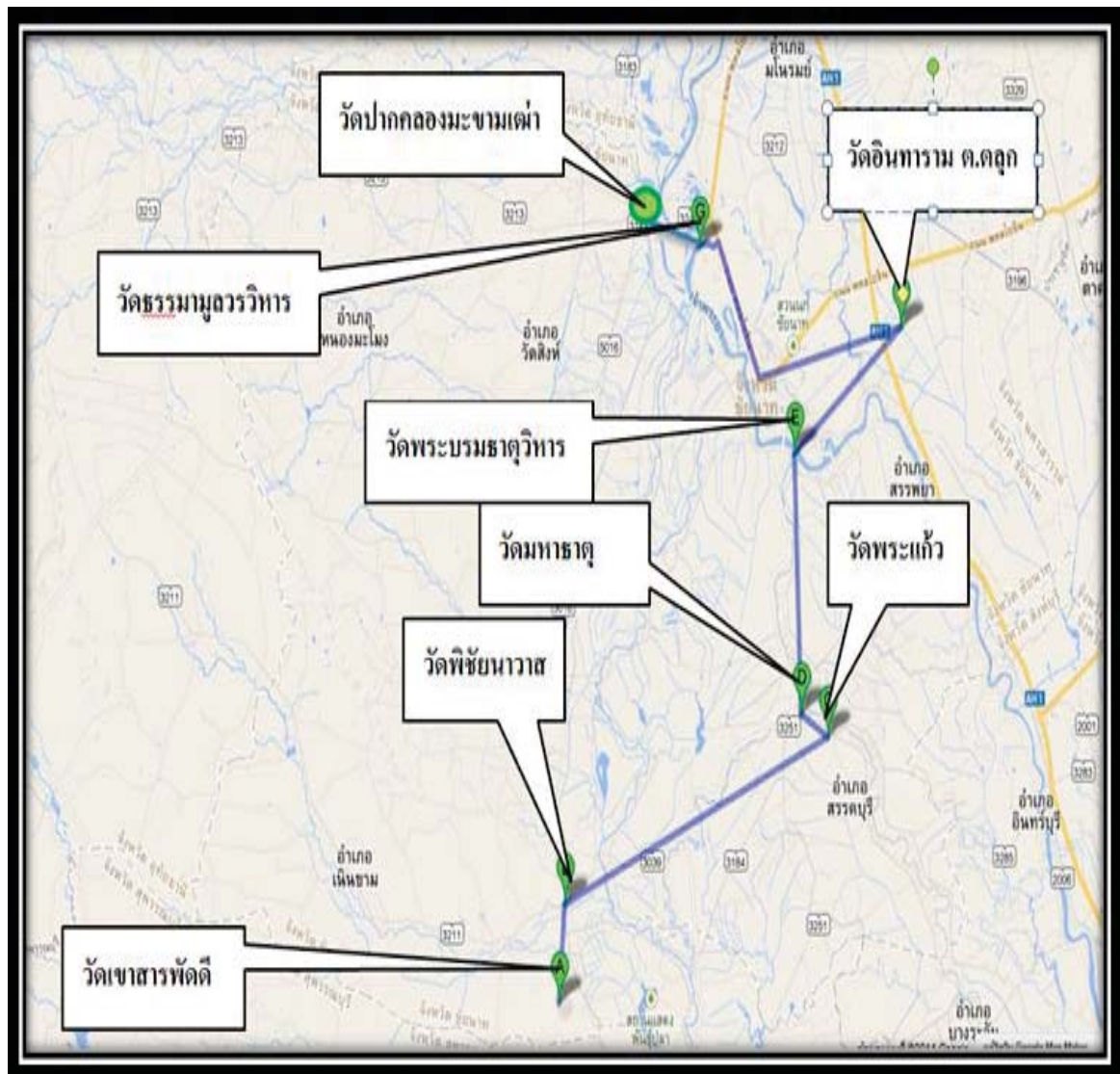
ฉ.1 แหล่งท่องเที่ยวและเส้นทางท่องเที่ยว

ภาพที่ 111 เส้นทางท่องเที่ยวหลัก จังหวัดชัยนาท 1 Day Trip

ที่มา <https://maps.google.com/>

ฉ.2 เส้นทางธรรม จังหวัดชัยนาท

ภาพที่ 112 เส้นทางธรรม จังหวัดชัยนาท 1 Day Trip

ที่มา <https://maps.google.com/>

ภาคผนวก 2

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสิงห์บุรี

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดสิงห์บุรี

คำขวัญประจำจังหวัดสิงห์บุรี

"ถิ่นวีรชนคนกล้า คู่หล้าพระนอน นามกระฉ่อนปลาแม่ลา เทศกาลกินปลาประจำปี"

ก. ประวัติความเป็นมา

สิงห์บุรี เมืองอันยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ของชนชาติไทยที่เราคนไทยรู้จักกันดีในเรื่องราววีรกรรมการสู้รบ ของชาวบ้านบางระจัน ทั้งการนำมาสร้างเป็นละครและภาพยนตร์ในหลายๆครั้ง เมืองสิงห์บุรียังมีการยืนยันจากสมเด็จพระนารายณ์มหาราชว่า สิงห์บุรีเป็นเมืองที่ยิ่งใหญ่ในประวัติศาสตร์ มีอดีตยาวนาน มีป้อมปราการ วัง วัดมหาธาตุและของสำคัญคือ พระนอนจักรสีห์ใหญ่กว่าพระนอนองค์อื่นๆ ในเมืองไทย ทำเป็นแบบพระนอนอินเดียเหมือนเช่นที่ถ้ำเมืองยะลา เมืองสิงห์บุรีเรียกชื่อต่างกัันดังนี้คือ เมืองสิงหราชาธิราช เมืองสิงหราชา เป็นเมืองที่ตั้งอยู่ริมน้ำจักรสีห์อันเป็นลำน้ำใหญ่ห่างจากแม่น้ำเจ้าพระยา 200 เส้น เพราะแม่น้ำจักรสีห์ตื่นเงิน เมืองสิงห์จึงกลายเป็นเมืองลับ” จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์และโบราณคดีพบว่า มีการตั้งถิ่นฐานของชุมชนโบราณมาเป็นเวลานานหลายยุคหลายสมัย

ชื่อของจังหวัดนี้ มีที่มาจากวีรกรรมของชาวบ้านบางระจันในสมัย แผ่นดินสมเด็จพระเจ้าเอกทัศแห่งกรุงศรีอยุธยา (พ.ศ. 2310) ซึ่งถึงแม้ว่าจะต้องเสียกรุงไปในที่สุด แต่กองทัพพม่าที่เดินทัพผ่านมายังบ้านบางระจัน เพื่อเข้าตีเมืองอโยธยานั้น ไม่สามารถทำได้โดยง่าย เพราะชาวบ้านบางระจันได้รวมตัวกันลุกขึ้นสู้ตามมีตามเกิด เพื่อด้านทานกองทัพอันเกรียงไกรของพม่าเอาไว้ได้นานถึง 5 เดือนเต็ม โดยที่ใช้อาวุธสุดแท้ที่จะหาได้ มี พั่ว จอบ เสียม เป็นต้น และไม่ได้รับความช่วยเหลือใด ๆ จากทางอโยธยาเลยแม้แต่น้อย แม้ว่าจะพ่ายแพ้ไปในที่สุด แต่วีรกรรมอันสุดแสนกล้าหาญของชาวบ้านบางระจันในครั้งนั้น จะยังคงเป็นที่จดจำและประทับใจลูกหลานชาวไทยตลอดไปสิงห์บุรีเป็นเมืองเก่าก่อนสมัยสุโขทัย ตัวเมืองเดิมตั้งอยู่ทางลำน้ำแม่น้ำจักรสีห์ ในท้องที่ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี ในปัจจุบัน

บริเวณใกล้วัดหน้าพระธาตุมีเมืองเก่าเรียกว่า “ บ้านหน้าพระลาน ” ปรากฏอยู่ “ สันนิษฐานว่า พระเจ้าไกรสรราช โอรสพระเจ้าพรหม (พระเจ้าศรีธรรมไตรปิฎก) ครองเมืองชัยปราการ (ผาง) โปรดให้สร้างขึ้นราว พ.ศ. 1650 ครั้งเสด็จพาไพร่พลมาครองเมืองลพบุรีตามรับสั่งพระราชบิดา ซึ่งเข้าใจว่า คงจะมาพักขึ้นบก ณ ที่ซึ่งเป็นที่ตั้งเมืองสิงห์เดิมนี เพื่อเดินทางไปลงเรือที่วัดปากน้ำ แม่น้ำลพบุรี เพราะสมัยนั้นลำแม่น้ำเจ้าพระยา หน้าอำเภอเมืองสิงห์บุรี และคลองบางพุทรายังไม่มี เมื่อเกิดแม่น้ำเจ้าพระยาขึ้นใหม่ทางหน้าจังหวัดสิงห์บุรีบัดนี้ จึงได้ย้ายเมืองไปตั้งทางแม่น้ำน้อย ตำบลโพสังโฆ ใต้วัดสิงห์ (ปัจจุบันอยู่ในท้องที่อำเภอกำแพงบางระจัน) ลงมา ครั้ง พ.ศ. 2310 เมื่อเสียกรุงศรีอยุธยาแก่พม่า เห็นกันว่าแม่น้ำใหม่เป็นทางคมนาคมสำคัญ จึงย้ายเมืองสิงห์บุรีมาตั้งทางแม่น้ำเจ้าพระยา ริมปากคลองนกกระทุง ฝั่งใต้ที่ปากบางต้นโพธิ์ ตำบลบางมอญ (ปัจจุบันคือ ตำบลต้นโพธิ์ อำเภอเมืองสิงห์บุรี) การย้ายครั้งนี้จะเป็นสมัยเดียวกับตั้งเมืองอ่างทองในสมัยกรุงธนบุรี ภายหลังจึงย้ายไปตั้งที่ตำบลบางพุทรา อำเภอเมืองสิงห์บุรี ปัจจุบัน ประมาณ พ.ศ. 2439-2440

ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์มีหลักฐานที่ปรากฏคือ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้จัดการ ปกครองมณฑลเทศาภิบาล เมืองสิงห์บุรี เมืองอินทร์บุรี เมืองพรหมบุรี เข้าอยู่ในมณฑลกรุงเก่า (รัชกาลที่ 6 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นมณฑลอยุธยา) และปี พ.ศ. 2439 ยุบเมืองอินทร์บุรี และเมืองพรหมบุรีเป็นอำเภอขึ้นกับเมืองสิงห์บุรี พร้อมกับตั้งเมืองสิงห์บุรีขึ้นใหม่ที่ตำบลบางพุทรา ส่วนเมืองสิงห์บุรีเดิมยุบเป็นอำเภอ สิงห์ และต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็นอำเภอบางระจัน ปีพ.ศ.2444อำเภอเมืองสิงห์บุรีเปลี่ยนเป็นอำเภอบางพุทราและในปี พ.ศ.2481 ทางราชการสั่งให้เปลี่ยนชื่อว่าการอำเภอที่ตั้งอยู่ในเมืองให้เป็นชื่อของจังหวัดนั้น ๆอำเภอบางพุทราจึงได้กลับไปใช้ชื่ออำเภอเมืองสิงห์บุรีมาจนถึงปัจจุบันนี้

จากหลักฐานที่ปรากฏ สิงห์บุรีเป็นเมืองเก่าแก่เมืองหนึ่ง ตัวเมืองเดิมตั้งอยู่ที่ริมลำน้ำจักรสีห์ ตำบลจักรสีห์ อำเภอเมือง ต่อมาได้มีการย้ายเมืองไปอยู่ที่ริมฝั่งตะวันตกของแม่น้ำน้อยบริเวณใต้วัด สิงห์สุทธาวาสและย้ายมาอยู่ที่ปากบางนกกระทุงตำบลต้นโพธิ์ ต่อมาในปี 2439 ได้ย้ายไปอยู่ที่ตำบลบางพุทรา สิงห์บุรีแม้จะเป็นจังหวัดเล็กๆ แต่ก็เป็ดินแดนประวัติศาสตร์ที่เคยเป็นสมรภูมิรบที่ห้าวหาญของสายเลือดไทย ที่เด็ดเดี่ยวสามารถใช้

กลยุทธ์และหัวใจที่เสียสละเพื่อชาติ ปกป้องแผ่นดินไว้เพื่อลูกหลานไทย แม้จะเสียเลือด เสียเนื้อจนหมดสุดท้าย จากห้วงเวลาของการสู้รบและเหนื่อยยาก มาถึงยุคสมัยของพระพุทธเจ้าหลวง(ร.5) ทรง

เสด็จ ประพาสเมืองสิงห์ ชาวบ้านได้มีโอกาสปรุงอาหารถวาย ต้นเครื่อง-แม่ครัว ในยุคนั้นได้สืบทอดวิชาการปรุงอาหารรสเลิศเกิดเป็น ตำนานแม่ครัวหัวป่าเมืองสิงห์ จวบจนปัจจุบัน ภูมิปัญญาในการหาเครื่องปรุงไม่ว่าจะเป็นพืช ผักกูด ปู ปลา ที่สามารถหาได้ในท้องถิ่น ความอุดมสมบูรณ์ของลำน้ำหลายสายเชื่อมโยงการดำเนินชีวิตของชาวบ้านริมน้ำ เป็นวิถีชีวิตที่ผูกพันกับสายน้ำ ไม่ว่าจะเป็นการกิน การอยู่ การเลี้ยงชีพด้วยการเกษตร จนได้ชื่อว่า "แดนดินแห่งแม่น้ำสามสาย" นอกจากนี้จะปรากฏร่องรอยของตำนาน นักรบไทย เรื่องราวในอดีตยังได้กล่าวถึงความเชื่อความศรัทธา ในพระพุทธศาสนาที่เป็นศูนย์กลางการยึดเหนี่ยวจิตใจ นักรบ และชาวบ้านให้เกิดการฮึกเหิม ตั้งมั่น เด็ดเดี่ยว ปรากฏเป็นวัดวาอารามเก่าแก่ เกจิอาจารย์ชื่อดัง ตลิดจนโบราณสถานทรงคุณค่าให้ประชาชนสักการะตลอด ริมแม่น้ำที่สร้างมาร่วมสมัยตั้งแต่เมื่อครั้งพระเจ้าอโศกมหาราชทรงเผยแผ่พระพุทธศาสนาไปยังสุวรรณภูมิให้เราได้สืบค้น เพื่อเรียนรู้ถึงความเป็นไปที่เปลี่ยนแปลงตามอดีต หลากหลายเชื้อชาติที่พลัดถิ่นจากสงครามเดินทางมาตั้งหลักปักฐานกลายเป็นชน พื้นบ้านในแถบ อ.พรหมบุรี หรือชาวลาวเวียง ชาวลาว บ้านแปง ต้นกำเนิดประเพณีกำฟ้า ประเพณีต่างๆที่มีความคล้ายคลึงกันตามแถบลุ่มน้ำกลายเป็นความสัมพันธ์ทางสายเลือดที่ผสมผสานสืบทอดมาจนถึงปัจจุบันประวัติ ชาวบ้านบางระจัน

จากการศึกษาทางโบราณคดีพบว่า เมืองโบราณบ้านคูเมืองมีร่องรอยการอยู่อาศัยตั้งแต่สมัยแรกเริ่มประวัติศาสตร์ในประเทศไทยต่อเนื่องไปถึงสมัยทวารวดี ลักษณะของเมืองมีแผนผังคล้ายกับผังเมืองสมัยทวารวดีทางภาคกลางของประเทศไทย ชุมชนโบราณแห่งนี้รู้จักใช้เครื่องมือโลหะ พบเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทำจากเหล็ก ตะกั่ว ดีบุก และเครื่องประดับที่ทำจากโลหะเช่น ดั้มหู แหวน รวมทั้งเศษโลหะต่าง ๆ มีความรู้ในการทอผ้า โดยสันนิษฐานจากบริเวณของแวนดินเผาที่พบ แวนดินเผา เป็นก้อนดินเผาเจาะรูตรงกลาง มีลักษณะกลมพองตรงลงมากลวงคล้ายถังเบียร์ กล่าวกันว่า เป็นส่วนหนึ่งของไม้สำหรับปั่นฝ้ายให้เป็นเส้นใย นอกจากนั้นยังมีหลักฐานว่าชุมชนแห่งนี้นับถือพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาท เนื่องจากพบประติมากรรมหินสลักพระพุทธรูปปางต่าง ๆ อันเป็นคตินิยมของพุทธศาสนาฝ่ายใต้ของอินเดีย ซึ่งเป็นฝ่ายเถรวาท

เสน่ห์ของเมืองสิงห์บุรี คือ การตั้งชื่อถนนในเมืองเป็นชื่อวีรชนบ้านบางระจัน เช่น ถนนนายแท่น ถนนนายดอก ถนนนายอิน ถนนนายเมือง ถนนขุนสรรค์ เป็นต้น และนอกจากนี้จังหวัดสิงห์บุรียังเป็นเมืองที่มีวัดมากมายทั้งเก่าและใหม่ ต่างยุคกัน

ต้นไม้ประจำจังหวัด มะกล่ำต้น Red Sandalwood Tree ลักษณะทั่วไปเป็นไม้ยืนต้นขนาดสูง เรือนยอดเป็นพุ่มกลม ยอดอ่อนมีขนนิ่มสีน้ำตาลปน เทา ใบเป็นใบประกอบ ออกดอกเป็นช่อยาวสี เหลือง มีก้านดอกสั้น กลิ่นหอมเย็น ออกดอกช่วง มีนาคม พฤษภาคม ผลเป็นฝักแบน บิดงอคล้ายฝักมะ ขาม เมล็ดสีแดง แบนกลม ขยายพันธุ์เพาะเมล็ด และตอนกิ่ง ประโยชน์ใช้ปลูกบ้านใช้ย้อมผ้าให้แดง รักษาหิด แก่ปวดศีรษะ ขับเสมหะ แก่สะอึก อาเจียน ใช้ผสมน้ำผึ้งแก่จุกเสียด แก่หนองใน แก่ริดสีดวง รักษาบาดแผล

ภาพที่ 113 ต้นมะกล่ำต้น

ที่มา <http://www.panmai.com>

ข. ลักษณะทางภูมิศาสตร์

ข.1 ขนาดพื้นที่

จังหวัดสิงห์บุรี ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย ระหว่างเส้นรุ้งที่ 15 องศา 06 ลิปดา ถึง 14 องศา 43 ลิปดาเหนือ และเส้นแวงที่ 100 องศา 11 ลิปดาตะวันออก ห่างจากกรุงเทพมหานคร ไปทาง ทิศเหนือตามถนนสายเอเชีย 142 กิโลเมตร มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 822.478 ตารางกิโลเมตร หรือ 514,049 ไร่

ที่มา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี

ข.2 จำนวนประชากรและเขตปกครอง

จากสถิติกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2555 จังหวัดสิงห์บุรี มีประชากรทั้งสิ้น 213,587 คน ชาย 101,932 คน หญิง 111,655 คน จำนวนบ้าน 70,306 หลัง ประชากรที่อาศัยอยู่ในเขตเทศบาล 56,797 คน คิดเป็นร้อยละ 26.6 ส่วนที่เหลืออยู่นอกเขตเทศบาล 156,790 คน คิดเป็นร้อยละ 73.4

จังหวัดสิงห์บุรี แบ่งการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ คืออำเภอเมือง อำเภออินทร์บุรี อำเภอบางระจัน อำเภอค่ายบางระจัน อำเภอพรหมบุรี และอำเภอท่าช้าง จังหวัดสิงห์บุรีประกอบไปด้วย 43 ตำบล 364 หมู่บ้าน 13 ชุมชน 1 องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 เทศบาลเมืองสิงห์บุรี และ 6 เทศบาลตำบล ประกอบด้วย

- อำเภอสิงห์บุรี มี 8 ตำบล 58 หมู่บ้าน
- อำเภอพรหมบุรี มี 7 ตำบล 42 หมู่บ้าน
- อำเภออินทร์บุรี มี 10 ตำบล 105 หมู่บ้าน
- อำเภอบางระจัน มี 8 ตำบล 77 หมู่บ้าน
- อำเภอค่ายบางระจัน มี 6 ตำบล 59 หมู่บ้าน
- อำเภอท่าช้าง มี 4 ตำบล 23 หมู่บ้าน

ที่มา กลุ่มงานข้อมูลสารสนเทศและการสื่อสาร สำนักงานจังหวัดสิงห์บุรี

ข.3 ที่ตั้งและอาณาเขต

- ทิศเหนือ ติดต่อจังหวัดชัยนาท และจังหวัดนครสวรรค์
- ทิศใต้ ติดต่อจังหวัดอ่างทอง
- ทิศตะวันออก ติดต่อจังหวัดลพบุรี
- ทิศตะวันตก ติดต่อจังหวัดชัยนาท และจังหวัดสุพรรณบุรี

ที่มา <http://www.tourthai.com>